

WYDAWNOSTWA URZĘDOWE

Rok 14 (XV) Nr. 2
Warszawa, Luty 1936

102 196

III

Rozkaz Naczelnictwa Z.H.P. L. 1 z dnia 15 stycznia 1936 r.

I. Odznaczenia.

N. za wybitne zasługi dla Harcerstwa nadaje odznakę „Wdzięczności” następującym osobom: ś.p. Radziwiłłowi Albrechtowi (Z. O. Wilno), Jędrzejewiczowej Reginie (Paryż).

N. za wybitne zasługi dla Harcerstwa nadaje odznakę „Za zasługę” następującym osobom: Jodko-Narkiewiczowi Ludwikowi (Z. O. Wilno), Frydrychowskiemu Dominikowi, Winklendtowi Janowi (Z. O. Pomorze).

N. nadaje „Odznakę Dwudziestopięciolecia Z. H. P.”
W grupie harcerek:

Główna Kwatera Harcerek — hm. Bugajskiej Marji, hm. de Callier Zofji, hm. Rp. Falkowskiej Jadwidze, hm. Grodeckiej Ewie, hm. Jiruskiej Marji, hm. Kamińskiej Janinie, hm. Kraszewskiej Wandzie, hm. Lindnerównie Jadwidze, hm. Lublinerównie Karolinie, hm. Łapińskiej Józefinie, hm. RP. Małkowskiej Oldze, hm. Martynowiczównie Władysławie, hm. Olbromskiej Włodzisławie, hm. Paszkowskiej Hannie, hm. Rp. Śliwowskiej Helenie, hm. Świętochowskiej Kazimierze, hm. Ter-Gazarównie Helenie, hm. Tworowskiej Janinie, hm. Uklejskiej Marji, hm. Wierzbiańskiej Jadwidze, hm. Wilczyńskiej Zofji, hm. Rp. Wocalewskiej Marji, hm. Zienkiewiczównie Jadwidze, hm. Zawodzkiej Sabinie, hm. Zwolakowskiej Jadwidze,

Chor. Lwowska — Froniowej Ewie.

Chor. Łódzka — hm. Sandomierskiej Aleksandrze, Kluczyńskiej Zofji, Somorowskiej Irenie, Słomczyńskiej Annie, hm. Keniżance Władysławie, Głuchowej Stanisławie, Kozieróżance Helenie, hm. Krygierównie Janinie, hm. Pietrzakowej Emmie, Hajkowskiej Elżbiecie, phm. Rączkównie Wiktorji, phm. Sobczyńskiej Janinie, hm. Świderkównie Cecylji, hm. Wadzyńskiej Marji, hm. Szletyńskiej Jadwidze, hm. Zaa-równie Melanji.

Chor. Pomorska — hm. Lipskiej Eugenji, hm. Luśniakównie Jadwidze,

Chor. Warszawska — hm. Piskorskiej Marji,

Chor. Wielkopolska — Całczyńskiej Karolinie, hm. Dobrzańskiej Stelli, hm. Domańskiej Bożenie, Gablerównie Sewerynie, dz. h. Gosienieckiej Mar-

celi, Hejnatównie Helenie, hm. Hołdziance Anieli, hm. Jaworskiej Janinie, Kobylańskiej Sewerynie, hm. Kosso-budzkiej Agnieszce, hm. Krynickiej Marji, hm. Lierschównie Helenie, phm. Matawowskiej Jadwidze, hm. Nowakowskiej Teresie, Ostrowskiej Zdzisławie, Przybył-skiej Zofji, Rysterównie Kazimierze, Schmidtovej Marji, Śniegockiej Marcie, Szafranównie Wiesławie, Szafranó-wnie Helenie, hm. Smoluchowskiej Helenie, Szaferko-wej Marji, Tucholskiej Zofji, hm. Zielonackiej Marji,

W grupie harcerzy:

dr. Grażyńskiemu Michałowi,

Główna Kwatera Harcerzy: — hm. Barowi Ludwikowi, hm. Borowieckiemu Tadeuszowi. dz. h. Brzeskiemu Zygmuntowi, hm. Błażejewskiemu Wacławowi, hm. Bublewskiemu Witoldowi, hm. Danielewiczowi Wiktorowi, hm. Dragowskiemu Antoniemu, hm. Gorzkowskiemu Kazimierzowi, hm. Grabowskiemu Janowi, hm. Janiczкови Józefowi, hm. Jarnuszkiewiczowi Jerze-mu, hm. Jankowskiemu Jerzemu, hm. Kamińskiemu Alek-sandrowi, hm. Kindlerowi Kazimierzowi, hm. Koczyko-wi Marjanowi, hm. Wierusz - Kowalskiemu Janu-szowi, phm. Laskowskiemu Jerzemu, hm. Łowińskiemu Marjanowi, hm. Rp. Ks. Dr. Mauersbergerowi Janowi, phm. Michalskiemu Stanisławowi, phm. Michalskiemu Janowi, hm. Muszalskiemu Edwardowi, hm. Olbromskie-mu Antoniemu, dz. h. Olbromskiemu Eligjuszowi, hm. Rp. Olewińskiemu Piotrowi, hm. Ks. Paulusowi Witoldowi, hm. Pętkowskiemu Wacławowi, hm. Piekarskiemu Stefanowi, hm. Piskorskiemu Tomaszowi, hm. Rudnickiemu Stanisła-wowi, hm. Ryszkowskiemu Eugenjuszowi, hm. Sosnow-skiemu Józefowi, hm. Trylskiemu Zbigniewowi, hm. Strzemboszowi Tadeuszowi, hm. Węgrzeckiemu Mieczysławowi, hm. Wierzbiańskiemu Marjanowi, hm. Wołko-wiczowi Ignacemu, phm. Zagórskiemu Czesławowi, hm. Zawodzkemu Jerzemu,

Chor. Białostocka — Chmielewskiemu Stefanowi, phm. Frankiewiczowi Kazimierzowi Władysławowi, phm. Kaweckiemu Janowi, hm. Łopateckiemu Stanisławowi, Świerczyńskiemu Andrzejowi, hm. Wasilewskiemu Kazimierzowi, Zimnochowi Janowi,

Chor. Gdańska — hm. Truszczyńskiemu Romanowi,

Chor. Krakowska — hm. Dobrowolskiemu Piotrowi, hm. Fuskowi Witoldowi, hm. Giegelowi Jerzemu, hm. Ks. Luzarowi Marjanowi, hm. Mużowi Władysławowi, hm. Pawłowskiemu Eugeniuszowi, phm. Pieczarkowskiemu Marjanowi, hm. Płonce Ignacemu, phm. Remi Zenonowi, phm. Ślęzakowi Mieczysławowi, Sobolakowi Bronisławowi, phm. Stankowi Stanisławowi, phm. Staszce Józefowi, hm. Szczygłowi Władysławowi, dz. h. Tomkiewiczowi Tadeuszowi, hm. Wąsowiczowi Tadeuszowi, dz. h. Wąsowiczowi Stanisławowi, dz. h. Woyciechowskiemu Januszowi, phm. Wilburgowi Janowi,

Chor. Kielecka — hm. Gołębiowskiemu Zenonowi, hm. Gruszczyńskiemu Tadeuszowi, hm. Krzemieńskiemu Stefanowi, hm. Massalskiemu Edmundowi, hm. Meissnerowi Edwardowi, hm. Pyzikowi Kazimierzowi, phm. Ungerowi Ryszardowi,

Chor. Lubelska — phm. Ks. Dąbskiemu Marjanowi, hm. Kozłowskiemu Tadeuszowi, hm. Lewackiemu Tadeuszowi, Moskwie Stanisławowi, phm. Pasternakowi Wincentemu, hm. Trzpiłowi Janowi, hm. Woynie Aleksandrowi,

Chor. Lwowska — phm. Budzińskiemu Stanisławowi, Chochłakiewiczowi Mieczysławowi, phm. Chrzastowskiemu Romanowi, phm. Czyżewskiemu Adamowi, hm. Dulębowskiemu Adamowi, hm. Hibłowi Stanisławowi, phm. Jendrachowiczowi Janowi, phm. Łyczkowskiemu Stanisławowi, hm. Machalskiemu Franciszkowi, Madejowi Władysławowi, Malawskiemu Janowi, hm. Morawskiemu Franciszkowi, dz. h. Muszyńskiemu Wacławowi, hm. Nowak-Przygodzkiemu Antoniemu, hm. Niemczyciemu Stanisławowi, hm. Nowakowskiemu Stanisławowi, ph. Pazyrze Stanisławowi, hm. Szczęścikiewiczowi Aleksandrowi, hm. Słabemu Wilhelmowi, hm. Swierczyńskiemu Mieczysławowi, hm. Sokołowskiemu Stanisławowi, hm. Szwartzowi Adolfowi, hm. Trzaskowskiemu Tadeuszowi, hm. Ungeheuerowi Leopoldowi, hm. Usarzowi Franciszkowi, dz. h. Wenzłowi Władysławowi, phm. Weberowi Aleksemu,

Chor. Łódzka — hm. Czaplińskiemu Franciszkowi, phm. Kępczyńskiemu Stefanowi, phm. Kierzkowskiemu Romanowi, hm. Krakowskiemu Kazimierzowi, hm. Łętowskiemu Mieczysławowi, phm. Nowakowskiemu Jerzemu, dz. h. Nowakowskiemu Wiktorowi, hm. Perce Janowi, hm. Pietrzakowi Ignacemu, hm. Skalskiemu Stefanowi,

Chor. Mazowiecka — hm. Bieleckiemu Romanowi, phm. Dobińskiemu Karolowi, hm. Gregorkiewiczowi Antoniemu, phm. Idzikowskiemu Tadeuszowi, hm. Kłodawskiemu Józefowi, phm. Kobzie Edmundowi, dz. h. Kozińskiemu Józefowi, phm. Laszkiewiczowi Janowi, phm. Makarowskiemu Stefanowi, hm. Olędzkiemu Władysławowi, phm. Orszłowi Henrykowi, phm. Podgórskiemu Stefanowi, phm. Rapaczowi Stanisławowi, Rychlickiemu Włodzimierzowi, phm. Sawickiemu Mieczysławowi, hm. Słoniewiczowi Zdzisławowi, hm. Woźnickiemu Teofilowi, Wysokińskiemu Leonowi, hm. Zagrodzkiemu Henrykowi, hm. Zamoyskiemu Janowi, Zawadzkiemu Marjanowi, phm. Zawiańskiemu Romanowi, hm. Żelazowskiemu Ładysławowi,

Chor. Pomorska — hm. Cieplikowi Tadeuszowi, hm. Gołońskiemu Jerzemu, hm. Klafkowskiemu Czesławowi, hm. Kossakowskiemu Henrykowi, hm. Kowalskiemu Jarosławowi, phm. Macierzyńskiemu Tade-

uszowi, hm. Polkowskiemu Bolesławowi — N₂₀, phm. Smakulskiemu Marjanowi, phm. Tadajewskiemu Alfonsowi,

Chor. Poleska — Buchnerowi Feliksowi, phm. Heilowi Edwardowi, Matusewiczowi Jerzemu, hm. Niwińskiemu Alfredowi, phm. Siudzie Franciszkowi, hm. Sterlegoffowi Aleksandrowi, hm. ks. Szczerbickiemu Fabjanowi, hm. Zawadzkiemu Stanisławowi,

Chor. Radomska — phm. Czerwińskiemu Jerzemu, Dobrzyńskiemu Lucjanowi, phm. Domańskiemu Władysławowi, phm. Gnatowskiemu Stefanowi, phm. Kołodziejskiemu Mieczysławowi, phm. Klochowiczowi Aleksandrowi, hm. Kwapisiewiczowi Marjanowi, phm. Małowiczowi Józefowi Wacławowi, Polakowi Józefowi, phm. Rysiakowi Stefanowi, phm. Wronie Kazimierzowi,

Chor. Śląska — Bekowi Janowi, Białasowi Zygmuntowi, hm. Bielcowi Józefowi, Bujokowi Alojzemu, phm. Ciastule Pawłowi, Czudejowi Józefowi, Drobnemu Władysławowi, hm. Grzbieli Janowi, phm. Guzowskiemu Władysławowi, phm. Hale Józefowi, hm. Kapiszewskiemu Henrykowi, phm. Karpale Juljanowi, Kubicy Janowi, Kubicy Karolowi, Kotule Adamowi, Kolarowi Wilhelmowi, phm. Klamie Janowi, phm. Kwaśniewiczowi Mieczysławowi, hm. Kohutkowi Ludwikowi, dz. h. Krzysztofowi Józefowi, hm. Liburze Inocentemu, hm. Lisowi Jerzemu, Magierze Ignacemu, Miodyńskiemu Marjanowi, phm. Nawratowi Henrykowi, phm. Nowakowskiemu Tadeuszowi, phm. Orszulikowi Andrzejowi, Orszulikowi Janowi, hm. Piechaczkiowi Teodorowi, Piechaczkiowi Augustynowi, Przyłuskiemu Jerzemu, Schüsslerowi Stefanowi, phm. Sapie Stanisławowi, Sonntagowi Józefowi, phm. Strózikowi Karolowi, hm. Rp. Strumille Tadeuszowi, Szymurze Feliksowi, hm. Wacławkowi Ludwikowi, phm. Wipplowi Stanisławowi, Wolnikowi Wojciechowi, phm. Wyciślikowi Stanisławowi, Wyciślikowi Alojzemu, Zającowi Szczepanowi, Zientkowi Tomaszowi,

Chor. Warszawska — phm. Dobrzyńskiemu Aleksandrowi, hm. Rp. Glassowi Henrykowi, hm. Górskiemu Leszkowi, Jakubowskiemu Władysławowi, hm. Jankowskiemu Czesławowi, hm. Klimaszewskiemu Wincentemu, hm. Konopackiemu Eugeniuszowi, hm. Lubodzieckiemu Stanisławowi, hm. Ludwigowi Władysławowi, hm. Łukaszewskiemu Wiktorowi, hm. Makowskiemu Janowi, hm. Makowskiemu Leszkowi, phm. Marcinkiewiczowi Stanisławowi, dz. h. Malanowskiemu Piotrowi, hm. Mościckiemu Stanisławowi, Pokrzewińskiemu Stefanowi, hm. Radziwińskiemu Włodzimierzowi, hm. Reklajtisowi Stanisławowi, hm. Rp. Sedlaczkiowi Stanisławowi, dz. h. Skorupce Kazimierzowi, hm. Sawickiemu Witoldowi, hm. Sosnowskiemu Witoldowi, hm. Stamatello Henrykowi, hm. Starzyńskiemu Andrzejowi, phm. Szumowskiemu Wacławowi, hm. Wróblewskiemu Zbigniewowi, hm. Zakrzewskiemu Stefanowi, hm. Zalewskiemu Janowi Antoniemu,

Chor. Wielkopolska — dz. h. Chrzawonowskiemu Bernardowi, hm. Czarnieckiemu Władysławowi, hm. Ciesiołce Romanowi, dz. h. Derbie Kazimierzowi, Gałęzowskiemu Józefowi, hm. Gocowi Henrykowi, hm. Jankowskiemu Leonowi, hm. Jasińskiemu Janowi, Kaniewskiemu Sylwestrowi, phm. Kaliskiemu Tadeuszowi, hm. Koniecznemu Michałowi, phm. Kołodziejczakowi Józefowi, dz. h. Krauze Antoniemu, hm. Langowi Zygmuntowi, Lingasowi Antoniemu, hm. Latosińskiemu Fe-

likowski, hm. Łukomskiemu Zbigniewowi, hm. Majowi Stanisławowi, hm. Rp. Mareszowi Tadeuszowi, Masłowskiemu Aleksandrowi, hm. Michalakowi Michałowi, hm. Niewiadomskiemu Leonowi, hm. Nowakowi Antoniemu, hm. Panasowi Boguchwałowi, hm. Poplewskiemu Janowi, hm. Radomskiemu Alfonsowi, hm. Ratajczakowi Józefowi, hm. Rymarczykowi Antoniemu, hm. Śniegockiemu Henrykowi, hm. Stabrowskiemu Mieczysławowi, dz. h. Strachanowskiemu Marcinowi, hm. Stróżyńskiemu Janowi, Ks. Szerbińskiemu Stanisławowi, hm. Timlerowi A., phm. Trzewikowskiemu Stefanowi, Wesołowskiemu Tadeuszowi, Witkowskiemu Leonowi, phm. Wojteckiemu Stefanowi, phm. Wyszyńskiemu Czesławowi, hm. Zajdzie Konstantemu, Zgliczyńskiemu A., hm. Żakowskiemu Czesławowi, hm. Żawrockiemu Oskarowi, hm. Ks. Ziemińskiemu Lechowi,

Chor. Wileńska — hm. Czarnemu-Grzesiakowi Józefowi, Jentysowi Adamowi, phm. Kraszewskiemu Janowi, phm. Łuczniowskiemu Bolesławowi, Nawrockiemu Alfredowi, phm. Pietraszkiewiczowi Bolesławowi, phm. Pietraszkiewiczowi Wacławowi, Pikmanowi Mieczysławowi, hm. Puciacie Pawłowi Mateuszowi, phm. Sajkowskiemu Michałowi, hm. Skupowi Kazimierzowi.

Chor. Wołyńska — hm. damcio Leopoldowi, phm. Annusewiczowi Leonowi, phm. Ganowi Romanowi, dz. h. Kisielowi Leonowi, Łukaszewskiemu Adamowi, hm. Śliwińskiemu Jeremiu Walerjanowi, hm. Wronowskiemu Aleksandrowi,

Chor. Zagłębiowska — hm. Brzezińskiemu Józefowi, hm. Czarnołęskiemu Eugenjuszowi, hm. Czarnomskiemu Zdzisławowi, Dobieckiemu Franciszkowi, phm. Faszczewskiemu Julianowi, hm. Flakowi Władysławowi, phm. Hachulskiemu Marjanowi, phm. Heine Marjanowi, hm. Korkowi Zygmuntowi, phm. Konieczce Stanisławowi, phm. Kopańskiemu Stanisławowi, phm. Opałce Wilhelmowi, hm. Piotrowskiemu St., Reroniowi Piotrowi, Szpajdlowi Gustawowi, phm. Uhlowi Wiktorowi, phm. Ziemińskiemu Zygfrydowi.

W grupie członków współdziałających:

Z. O. Mazowiecki — dr. Gallusowi Janowi Bolesławowi, Orłosiowej Wandzie,

Z. O. Lubelski — płk. Czaplińskiemu Emilowi, Ks. Szambelanowi Gostyńskiemu Kazimierzowi, prof. Juszczańskiemu Kazimierzowi, Ks. Prałatowi Krasuskiemu Florjanowi, dyr. Papiewskiej Marji,

Z. O. Warszawski — Iwasiewiczowi Janowi, Rudnickiemu Januszowi, por. Smulskiemu Wacławowi,

Z. O. Wielkopolski — Bnińskiemu Romanowi.

N. nadaje odznakę „Za uratowanie życia” dhowi Wadowskiemu Leonowi (Chor. Krakowska).

II. Zarządy Oddziałów Z.H.P.

N. zwalnia na własną prośbę phm. Rudnickiego Aleksandra ze składu osobowego Z. O. Pomorskiego.

III. Główna Kwatera Harcerzy.

N. zatwierdza w uzupełnieniu rozkazu L. 17 z dnia 10.XII.1935 r., jako członków G. K. Harcerzy, drużyn: hm. Bublewskiego Witolda — Kier. Harc. Drużyn Żeglarskich, hm. Kamińskiego Aleksandra — Kier. Wydz. Zuchów.

IV. Komendy Chorągwi.

N. zwalnia z obowiązków Komendanta Chorągwi Harcerzy:

Pomorskiej — hm. Sieradzkiego Wacława Władysława, Wielkopolskiej — hm. Czarnieckiego Władysława.

V. Mianowania Starszyny.

N. mianuje:

harcmistrzyniami: Klimowską - Koszeliową Zuzannę (Chor. Lubelska), Kopciównę Zofję (Chor. Wielkopolska);

harcmistrzami: Dąbrowskiego Romana, Kozłowskiego Józefa (Chor. Wielkopolska).

podharcmistrzyniami: Jasińską Natalję (Chor. Lubelska), Burską Marję, Kosiorkównę Marję (Chor. Wielkopolska);

podharcmistrzami: Rączkowskiego Stanisława (G. K. H.), Szpaka Leonida (Chor. Białostocka), Kulczyckiego Tadeusza (Chor. Gdańska), Ks. Nowakowskiego Marjana (Chor. Radomska), Kotułę Adama, Knura Ignacego, Kubicę Karola (Chor. Śląska), Henneberga Ludwika, Jankowskiego Stanisława, Podobasa Józefa (Chor. Warszawska), Koteckiego Władysława, Minickiego Idefonsa, Stefańskiego Maksymiljana, Tomaszewskiego Józefa (Chor. Wielkopolska), Bepreszcza Wiktora, Lenartowicza Józefa (Chor. Wileńska), Jankowskiego Jana (Chor. Wołyńska), Reronia Piotra, Trząskiego Stanisława (Chor. Zagłębiowska),

działaczem harcerskim: Sztefeka Pawła (Chor. Śląska).

VI. Cofnięcia stopnia starszyny.

N. cofa stopień starszyny: na własną prośbę i zwalnia z Z. H. P. — phm. Majchrzakowi Czesławowi (Chor. Wielkopolska), na wniosek Komendanta Chorągwi i zwalnia z Z. H. P. — hm. Mrózka Karola (Chor. Wileńska).

VII. Cena odznak.

N. ustala wysokość ceny odznak: „Za zasługę” — zł. 7,50, „Odznaki Dwudziestopięciolecia Z. H. P.” zł. 1,50, sprzedaż wyłączna w C. K. D. H.

Wiceprzewodniczący Z. H. P.
(—) Ks. Dr. Jan Mauersberger

Sekretarz Generalny Z.H.P.
(—) Józef Sosnowski hm.

Rozkaz Naczelnictwa Z.H.P. I. 2 z dn. 16 stycznia 1936 r.

Naczelnictwo zatwierdza powyższy regulamin Kół Harcerzy z czasów walk o Niepodległość.

Sekretarz Generalny ZHP. Za Przewodniczącego ZHP.
(—) Józef Sosnowski (—) Antoni Olbromski hm.

Regulamin Kół Harcerzy z czasów Walk o Niepodległość.

1. Dawne harcerki i dawni harcerze członkowie organizacji harcerskich z okresu walki o Niepodległość, zrzeszają się w Koła przy Zarządach Okręgów Z.H.P., na których terenie zamieszkują.

Koła harcerzy z czasów walk o Niepodległość należą do grupy Kół Przyjaciół Harcerstwa, samodzielnie realizujących wprowadzenie zasad harcerskich do życia publicznego.

Koło składa się z co najmniej 20 członków; w wyjątkowych wypadkach Zarządu Okręgu może obniżyć liczbę członków Koła do 10 osób.

Zarząd Koła może powoływać do życia w miejscowościach poza siedzibą Zarządu Okręgu Z. H. P. Grona Harcerzy z czasów walk o Niepodległość, podległe Zarządowi. Koła

2. Koła mają na celu:

a) utrzymanie wśród członków ścisłej wspólnoty ideowej i ducha koleżeństwa,

b) zachowanie żywej tradycji patryotyzmu i ducha rycerskiego (żołnierskiego), cechującego Harcerstwo w okresie walk o Niepodległość,

c) dbanie o jaknajszersze przenikanie w zastępy młodzieży zgrupowanej w Harcerstwie, ducha obywatelskiego i żołnierskiego,

d) współdziałanie z władzami harcerskimi na terenie pracy harcerskiej,

e) czynne propagowanie ideowych zadań Harcerstwa w społeczeństwie.

f) zbieranie materiałów historycznych, odnoszących się do początków Harcerstwa Polskiego, oraz do udziału harcerzy w walkach o Niepodległość i publikowanie tych materiałów.

3. Dla osiągnięcia tych celów Koła:

a) dbają o czynny udział swych członków w pracy harcerskiej: w miejscowych Kołach Przyjaciół Harcerstwa, oraz w pracy z młodzieżą na stanowiskach wychowawczych i organizacyjnych (o ile członkowie ci posiadają odpowiednie kwalifikacje przewidziane regulaminem wewnętrznym Z. H. P., t. zn. posiadają stopień działacza, względnie harcistrza),

b) organizują pomoc moralną i materialną dla Harcerstwa,

c) organizują samopomoc dla dawnych harcerzy, d) urządzają zebrania dyskusyjne, informacyjne, propagandowe, koleżeńskie, towarzyskie, odczyty, pogadanki i t. p., jakoteż zjazdy członków Koła oraz zjazdy lokalne dawnych harcerzy,

e) utrzymują łączność z członkami Koła zapomocą komunikatów i okólników,

f) rozwijają działalność publicystyczną w zakresie propagandy Harcerstwa w społeczeństwie,

g) zbierają i publikują materiały oraz prace z zakresu historii Harcerstwa Polskiego.

h) organizują Grona Harcerzy z czasów walk o Niepodległość w miejscowościach poza siedzibą władz okręgowych Z. H. P.

4. Członkowie Kół przyjmowani przez Zarząd Koła. Członkowie Kół są członkami współdziałającymi Z. H. P. Stopień działacza i działaczki zdobywają w myśl odnośnych przepisów Statutu i regulaminu wewnętrznego Z. H. P.

Ponadto do Kół Harcerzy z czasów walk o Niepodległość mogą należeć dawni Harcerze i Harcerki, posiadający stopnie harcistrzów i harcistrzyń; zachowują oni przydział służbowy do organizacji młodzieżowej.

Prawa i obowiązki członków Kół określają odnośne przepisy statutu i regulaminu wewnętrznego Z. H. P.

5. Kandydaci i kandydatki zgłaszający się na członków Koła muszą wykazać się dokumentami stwierdzającymi udział w pracy harcerskiej w okresie walki o Niepodległość. W razie braku odpowiednich dokumentów należy przedłożyć zaświadczenia potwierdzone przez osoby znane z pracy harcerskiej w tych latach.

6. Władzami Koła są:

a) Walne Zebranie Koła,

b) Komisja Rewizyjna,

c) Zarząd Koła,

7. Walne Zebrania Koła mogą być zwyczajne, i nadzwyczajne.

Zwyczajne Walne Zebranie Koła musi być zwołane przynajmniej raz na rok w miesiącu styczniu i ma na celu:

a) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, wniosków Komisji Rewizyjnej i udzielenia absolutorjum Zarządowi,

b) dokonanie wyboru Zarządu i Komisji Rewizyjnej,

c) uchwalenie wniosków do programu prac oraz uchwalenie budżetu koła na rok następny,

d) załatwienie wniosków, przedstawionych przez Zarząd lub przez poszczególnych członków.

Nadzwyczajne Walne Zebranie Koła jest zwoływane:

a) według uznania Zarządu Koła,

b) na żądanie Komisji Rewizyjnej,

c) na żądanie 1/3 członków Koła, niemniej jednakże niż 10-ciu członków, przy liczbie zaś Koła powyżej 150 członków, na żądanie 50 członków,

d) na żądanie Władz Okręgowych lub Naczelnych Z. H. P.

Data, godzina, miejsce i porządek dzienny Walnego Zebrania Koła muszą być podane do wiadomości na 14 dni przed terminem w sposób wyznaczony przez jedno z poprzednich Walnych Zebrań lub przez Zebranie Organizacyjne Koła.

Walne Zebrania są prawomocne bez względu na liczbę przybyłych członków Koła.

Uchwały zapadają zwykłą większością głosów.

8. Komisja Rewizyjna składa się z 3 członków i 1 — 2 zastępców, wybieranych przez Walne Zebranie Koła na 1 rok i ma za zadanie:

- a) kontrolę doraźną ksiąg kasowych Koła,
- b) kontrolę całorocznej gospodarki Koła,
- c) stawianie wniosku o udzielenie absolutorjum zastępującemu Zarządowi.

9. Zarząd Koła składa się z 4 — 9 członków i 1 — 4 zastępców, wybieranych przez Walne Zebranie na przeciąg jednego roku.

Zarząd wybiera z pośród siebie przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego, sekretarza i skarbnika ewentualnie ponadto zastępcę sekretarza i skarbnika. W razie potrzeby Zarząd wybiera przewodniczących sekcji specjalnych i ich zastępców.

Przewodniczący zwołuje posiedzenie Zarządu przynajmniej 6 razy do roku. Przewodniczący obowiązany jest zwołać posiedzenie Zarządu na żądanie jednego z członków Zarządu oraz na żądanie Władz Okręgowych względnie Naczelnych Z. H. P.

10. Do kompetencji Zarządu Koła należy:

- a) kierowanie sprawami Koła i realizowanie zadań Koła w myśl zasad wymienionych w pktach 2 i 3,
- b) gospodarowanie w ramach uchwalonego budżetu,
- c) składanie Zarządowi Okręgu sprawozdań z działalności (zasadniczo raz do roku z końcem roku administracyjnego),
- d) opracowanie preliminarzy budżetowych Koła,
- e) zwoływanie zebrań i zjazdów i przygotowywanie materiału na obrady,
- f) wykonywanie uchwał i instrukcji Walnego Zebrania oraz zarządzeń Władz okręgowych Z. H. P.

11. Koła Harcerzy z czasów walk o Niepodległość podporządkowane są organizacyjnie Zarządom Okręgów, z którymi winny jaknajściślej współpracować.

Celem zapewnienia ścisłej współpracy Koła z Zarządem Okręgu pożądanym jest udział przewodniczącego Koła w Prezydium Zarządu Okręgu Z. H. P.

B.b. Jag.

W Zjeździe Okręgu Z. H. P. biorą udział przewodniczący zarejestrowanego Koła, oraz działacze i działaczki, członkowie Koła, posiadają oni czynne prawo wyboru do władz Okręgu. Bierne prawo wyborcze do władz Okręgu posiada każdy członek Koła.

12. Zarząd Koła może być zawieszony w czynnościach przez Zarząd Okręgu. Wszelkie czynności przejmują wówczas delegat wyznaczony przez Zarząd Okręgu.

13. Pracami wszystkich Kół Harcerzy z czasów walk o Niepodległość kieruje Komisja przy Naczelnictwie Z. H. P., mianowana przez Naczelnictwo na okres 3-letni, z pośród członków Kół Harcerzy z czasów walk o Niepodległość. W skład tej Komisji wchodzi z urzędu delegat Naczelnictwa Z. H. P. Komisja jest organem doradczym Naczelnictwa i składa się z przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego, sekretarza, oraz 2-ch członków.

14. W Walnym Zjeździe Z. H. P. biorą udział z ramienia Kół Harcerzy z czasów walk o Niepodległość: przewodniczący zarejestrowanych Kół, o ile są harcmistrzami lub działaczami, oraz członkowie Kół harcmistrze, o ile wywiązali się z obowiązków organizacyjnych. Posiadają czynne prawo wyborcze do władz naczelných Z. H. P.

Bierne prawo wyborcze do władz naczelných Z. H. P. posiadają z pośród Harcerzy z czasów walk o Niepodległość wszyscy harcmistrze i działacze.

15. Rokiem administracyjnym Koła jest rok kalendarzowy.

16. Fundusze Koła stanowią:

- a) wpisowe członków w wysokości 2 zł,
- b) stałe roczne składki członków w wysokości 6 zł.
- c) ofiary, darowizny, legaty, dochody z imprez i t. p.

17. W razie rozwiązania Koła cały majątek przechodzi na własność Z. H. P.

18. Legitymacje dla członków Koła wydaje Zarząd Koła po przyjęciu kandydata na członka. Zarząd Koła jest obowiązany prowadzić dokładną ewidencję wydanych legitymacji.

Komunikat Naczelnictwa ZHP. I. 1 z dnia 15.I.36 r.

Konkurs na stanowisko zastępcy Kierownika Działu Budżetowo-Gospodarczego.

Naczelnictwo Z. H. P. rozpisuje konkurs w obrębie organizacji na stanowisko zastępcy kierownika działu budżetowo - gospodarczego Naczelnictwa Z. H. P.

Od reflektantów wymagane są następujące kwalifikacje:

1. ukończony wiek 30 lat;
2. czynny udział w pracy harcerskiej (instruktorki, instruktorzy mają pierwszeństwo);
3. wykształcenie podstawowe średnie (matura) oraz studia handlowe (pierwszeństwo posiadający ukończone wyższe studia handlowe);
4. kilkuletnia praktyka handlowa (pierwszeństwo na stanowisku samodzielnym).

Reflektanci odpowiadający powyższym wymaganiom mogą nadsyłać oferty pod adresem Naczelnictwa Z. H. P. (Warszawa, ul. Myśliwiecka Nr. 3/5) w terminie do dnia 15 lutego r. b. (o dacie złożenia decyduje data stempla pocztowego).

W ofertach powołać się należy na referencje przynajmniej trzech osób oraz załączyć: opinie bezpośredniej władzy harcerskiej, własnoręcznie napisany wyczerpujący życiorys oraz o d p i s y dokumentów stwierdzających powyżej wymienione kwalifikacje.

Do stanowiska przywiązane jest wynagrodzenie w granicach 300 — 400 zł.

Wiceprzewodnicząca Z.H.P.

(—) Helena Śliwowska

Sekretarz Generalny Z.H.P.

(—) Józef Sosnowski hm.

Rozkaz Naczelniczeki Harcerek I. 1 z dn. 15 stycznia 1936 r.

I. Sprawy organizacyjne:

1. Zatwierdzam Komendę Chorągwi Poleskiej Harcerek w następującym składzie:

Komendantka Chorągwi, Kierownicza Wydziału Kształcenia Starszyny, Drużyn, W. F. — dhna hm. Alina Ratajczakowa.

Kierownicza Wydziału Zuchowego — drużynowa po próbie Bronisława Milkiewiczówna,

Kierownicza Wydziału p. do o. k. — Marja Małaszycka,

Kierownicza Wydziału Zagranicznego — dz. h. Helena Milkiewiczówna,

Skarbniczka — Marja Malakówna.

2) a) Zatwierdzam, jako obowiązujące książki administracyjne drużyny, opracowane przez Główną Kwaterę Harcerek, zgodnie z wytycznymi o administracji drużyny (Organizacja Harcerek — wyd. II. 1934 r.).

Komplet ksiąg administracyjnych stanowią:

1) książka pracy drużyny i teczka rozkazów, 2) książka wykazów drużyny, względnie książka wykazów gromady, 3) książka kasowa drużyny, kwitarsz i teczka dowodów kasowych, 4) książka korespondencyjna i teczka korespondencji.

Książki administracyjne służą na okres jednego roku pracy drużyny, tak, że z początkiem każdego roku należy zaprowadzać nowe książki z wyjątkiem książki korespondencyjnej łącznie z teczką, które mogą służyć ewentualnie na przeciąg kilku lat.

b) Zatwierdzam jako obowiązującą książkę zastępu.

c) Skład główny książek administracyjnych drużyny i zastępu mieści się w C. K. D. H. Warszawa, Traugutta 2.

d) Drużny Komendantki Chorągwi wydadzą odpowiednie zarządzenia, wprowadzające w życie rozkaz niniejszy na podległych im terenach.

II. Sprawy osobowe:

Udzielam urlopu z pracy instruktorskiej do 1 lipca 1936 r. dhnie hm. Helenie Wilkównie.

III. Sprawy programowe:

Zatwierdzam następujące sprawności:

a) dla starszych dziewcząt:

1) Dekoratorki, 2) Znawczynie sztuki regionalnej, 3) Zdobniczki, 4) Graficzki, 5) Śpiewaczki, 6) Łucniczki, 7) Radjoamatorki, 8) Telegrafistki, 9) Telefonistki, 10) Znawczynie świata,

b) dla zuchów:

1) Chłopiec okrętowy, 2) Marynarz, 3) Gęsiarka, 4) Pasterka, 5) Przyjaciółka ptaków, 6) Kwaciarka, 7) Ziolkarka, 8) Grzybiarka, 9) Przyjaciółka lasu.

Naczelniczka Harcerek

(—) Jadwiga Wierzbiańska hm.

Sprawności dla starszych dziewcząt

1. Dekoratorka

1. Zaprojektuje i wykona dekoracje przedstawienia, inscenizacji, obchodów, uroczystości, w lokalu zamkniętym i w terenie otwartym (obóz, ognisko).

2. Dostosuje swą umiejętność do warunków miejscowych i materialnych.

3. Zna wpływ oświetlenia naturalnego i sztucznego na efekty dekoracji i umie je odpowiednio stosować.

4. Zaprojektuje kostjmy do przedstawienia z uwzględnieniem epoki stylowej i charakteru regionalnego.

5. Szybko zaimprovizuje stroje i dekoracje na zbiórce lub obozie.

2. Znawczynie sztuki regionalnej

1. Posiada wyczucie charakteru ludowości w zakresie: budownictwa, sprzętów, zdobnictwa, stroju, gwary i śpiewu i odróżni je od naśladownictwa, lub fałszywej interpretacji.

2. Zna ogólny charakter powyższych dziedzin w okolicach (regjonalnych) Polski.

3. Pozna gruntownie na miejscu (w różnych porach roku) i z literatury przejawy sztuki i kultury

jednej z okolic (regjonów) Polski w zakresie powyższych dziedzin.

4. Przedstawi zbiory, szkice, fotografie i notatki z całokształtu swoich badań, opowie kilka charakterystycznych dla danego regjonu legend, baśni, gadek, lub t. p.

5. Właściwie interpretuje pieśni ludowe.

6. Pokieruje pracami drużyn lub innego zespołu w zakresie regionalizmu.

3. Zdobniczka

1. Wykaże się zamiłowaniem estetyki w życiu codziennym.

2. Interesuje się literaturą z zakresu sztuki stosowanej (poda poznane książki, czy pisma).

3. Zdobędzie na poziomie fachowym znajomość jednego z działów sztuki stosowanej, np.: introligatorstwo, batiki, snycerstwo, hafciarstwo, koronkarstwo, modelarstwo krawieckie, ceramika, tkactwo i t. p.

4. Projektuje wzory w powyższych dziedzinach sztuki stosowanej z uwzględnieniem techniki i materiału.

5. Zaprojektuje estetyczne urządzenie wnętrza, np. izby harcerskiej.

6. Umiejętnością swoją przyczynia się do podniesienia estetyki swego środowiska.

4. Graficzna

1. Interesuje się grafiką współczesną i wykazuje zamiłowania w tej dziedzinie (poda poznane książki, pisma).

2. Zna podstawy rysunku i kompozycji.

3. Projektuje i wykonywa: plakaty, reklamy, programy, napisy, ilustracje wiele i jednobarwne.

4. Zna kilka rodzajów pisma artystycznego.

5. Umie wykonywać proste roboty kreślarskie.

6. Stosuje swoje umiejętności w życiu środowiska (kronika drużyny, ilustracje pism i t. p.).

5. Śpiewaczka

1. Śpiewa wiele i z zamiłowaniem.

2. Zna dużo pieśni harcerskich, stara się poznać genezę ich melodyj i słów.

3. Zna typowe pieśni ludowe różnych regionów polskich z uwzględnieniem tekstów gwarowych.

4. Zna pieśni, które może wykorzystać na nabożeństwach, obchodach przy ogniskach i t. p.

5. Posiada umiejętność posługiwania się nutami w śpiewie. Umie korzystać ze śpiewnika „Nasze pieśni” i innych.

6. Gromadzi teksty i melodie poznanych pieśni.

7. Nauczyła zastęp kilku piosenek. Umie piosenkę dostosować do okoliczności. Śpiewem uprzyjemnia zbiórki i urozmaica występy drużyny.

6. Sprawność łuczniczki

Może otrzymać harcerka, która:

1) rozpoznaje różne rodzaje łuków, części łuku, oraz strzały,

2) konserwuje i przechowuje sprzęt łuczniczy,

3) nałoży i zwolni cięciwę,

4) zna zasady celowania,

5) zachowuje środki ostrożności, oraz przepisy, obowiązujące na torze,

6) zna rodzaje strzelań, umie obliczać ich wyniki; ćwiczy się w strzelaniu do celu (brała udział w minimum 4 strzelaniach na 15 m.),

7) uzyskała z 15 m. 50 punktów na 135 możliwych.

7. Sprawność radioamatorki

Może otrzymać harcerka, która:

1) posiada najważniejsze wiadomości teoretyczne, niezbędne do elementarnego zrozumienia zjawisk radiotechnicznych,

2) zna budowę i działanie aparatu radiowego krystalowego i lampowego,

3) zmontuje najprostszy odbiornik,

4) zainstaluje odbiornik foniczny,

5) korespondowała na dowolnej radjostacji krótkofalowej,

6) zwiedziła radjostację długofalową w większym mieście,

7) zna dzieje wynalazku i rozwoju radja.

8. Sprawność telegrafistki

Może otrzymać harcerka, która:

1) objaśni działanie aparatu telegraficznego Morse'a,

2) rozpozna uszkodzenie na linii,

3) zabezpieczy aparat przed wpływami wyładowań atmosferycznych,

4) ćwiczy się w odbiorze słuchowym znaków Morse'a (minimum 20 znaków na minutę), oraz przedstawi projekt 3 gier na ćwiczenie odbioru i nadawania słuchowego,

5) telegrafuje na aparacie Morse'a z szybkością 30 znaków na min.,

6) objaśni działanie aparatu Hughes'a i w miarę możliwości telegrafuje na tym aparacie,

7) zapozna się z urządzeniami najbliższego urzędu telegraficznego.

9. Sprawność telefonistki

Może otrzymać harcerka, która:

1) zna budowę i zasadę działania typowego aparatu telefonicznego,

2) umie posługiwać się aparatami telefonicznymi różnych systemów,

3) założy linię polową telefoniczną (2 stacje) na przestrzeni co najmniej ½ kilometra,

4) obsłuży aparat polowy i łącznicę 10 linijową, nada i przyjmie telefonogram zwykły, oraz szyfrogram,

5) rozpozna i usunie powierzchowne uszkodzenia linii i mikrotelefonu,

6) sprawdzi i przedłuży działanie ogniów,

7) zapozna się z urządzeniem najbliższego urzędu telefoniczno-telegr.

10. Znawczyni świata

1. Zna obcy język. Czytuje książki i pisma w tym języku.

2. Utrzymuje kontakt (listowny) z cudzoziemką. Przez nią, lub w związku z nią poznaje jej ojczysty kraj, a mianowicie:

a) posiada podstawowe wiadomości z zakresu geografii i dziejów tego kraju,

b) orjentuje się w politycznym i gospodarczym ustroju tego kraju (stosunki polityczne i handlowe z Polską).

c) wie co szczególnie wnosili i wnosi ten naród do ogólnego dorobku ludzkości,

d) zbiera i umie wykorzystywać materiały uzyskane przez kontakt z danym krajem,

e) umie w rzeczowy i interesujący sposób informować cudzoziemkę o Polsce i jej wartości w tworzeniu kultury ogólnoludzkiej.

3. Interesuje się geografją innych krajów, zbiera o nich wiadomości, projektuje podróże zagraniczne przy pomocy mapy.

4. Zna zasadnicze cechy charakterystyczne typowych ustrojów państw współczesnych.

5. Interesuje się zagadnieniem pokoju między-

narodowego. Zna zasady ustroju Ligi Narodów. Zapozna się conajmniej z jedną instytucją międzynarodową, scharakteryzuje krótko jej cel i zakres działania. Interesuje się imprezami międzynarodowymi w Polsce i zagranicą.

6. Posiada podstawowe wiadomości o skautingu międzynarodowym i stale je rozszerza.

7. Zna działalność najwybitniejszych tego kraju i ich znaczenie w dziejach tego kraju i ludzkości.

Sprawności zuchów

1. Chłopiec okrętowy

1. Jest odważna i zwinna; gra sprawnie w obrotę portu, podróż okrętem, oraz kilka gier ćwiczących zręczność i siłę, zmysł wzroku i słuchu.

2. Wdrapuje się na trzymetrowy maszt, chodzi po kładce z paczkami (na plecach, na głowie, w rękach), przeskakuje przez rów,

3. Myje się zimną wodą, kąpie się i brodzi po wodzie, gra kilka gier wodnych.

4. Zna banderę wojenną i hadlową marynarki polskiej.

5. Odróżnia zasadnicze rodzaje łodzi i okrętów (kajak, łódź wiosłowa, żaglowa, motorówka, statek handlowy, okręt wojenny) oraz najważniejsze części okrętu (rufa, dziób, burta, pokład, kajuta, mostek kapitański).

6. Wie w jakim kierunku od miejsca zamieszkania leży Gdynia i jakie są zasadnicze urządzenia portowe.

7. Zbierze kolekcję widoków z nad polskiego morza.

8. Odbyla krótką jazdę na wodzie i opowie o przeżytych wrażeniach.

9. Umie łączyć i związać linę, rzucać rzutkę (w celu przycumowania łodzi), szorować pokład i ugrytować prostą potrawę.

2. Marynarz

1. Posiada sprawność chłopca okrętowego.

2. Jest odważna, zręczna, silna.

3. Umie pływać i nurkować, skacze do wody.

4. Chodzi sprawnie po równoważni z obciążeniem, lub bez, po drabinkach i maszcie.

5. Umie posługiwać się lornetką, kompasem, zakłada linę, wciąga na linie ciężary na pokład, zna węzeł marynarski i jego zastosowanie.

6. Zna sygnały morskie świetlne i głosowe (na lądzie, na okrętach, syrenę), oraz bandery kilku państw obcych.

8. Wskaże na mapie port Gdynię, wybrzeże polskie, poda jego długość i opowie na zbiorce historię Gdyni.

9. Wie z jakimi państwami utrzymujemy stosunki handlowe morskie i zna główne produkty wywozu i przywozu.

10. Rozumie znaczenie morza dla Polski.

11. Zna mundury marynarzy, oraz zasadnicze znaki szarż.

12. Przeczyta dowolnie wybraną książkę pod różniczą morską.

13. Zbuduje model łodzi, lub okrętu (materiał dowolny).

14. Umie śpiewać dwie piosenki o morzu. Tańczy taniec marynarzy.

15. Odbyla conajmniej dwugodzinną podróż łodzią lub statkiem.

3. Sprawność gęsiarki

1. Pasie gęsi, nie puszcza ich w szkodę.

2. Odnosi się do nich po przyjacielsku, nie pozwoli ich krzywdzić, wie kiedy i jak podskubywać.

3. Dbą o czystość pomieszczenia swego stada.

4. Opiekuje się gąsienkami.

5. Opowie zaobserwowane zdarzenie z życia swego stada.

6. Zna kilka piosenek i opowiadań o gęsiach.

4. Sprawność pasterki

1. Pasie krowy i cielęta tak, by się dobrze najały i nie wchodziły w szkodę.

2. Odnosi się do bydła po przyjacielsku, nie pozwala go krzywdzić, czyści krowę, sprzątnie stoisko, pościeli czysto w oborze.

4. Wyręcza starszych w karmieniu krowy i cielęcia.

5. Potrafi wezwać pomocy w razie nagłej choroby zwierzęcia (wzdęcie, udławienie).

6. Oswoi cielę, przyzwyczai do przychodzenia na głos.

7. Umie piosenkę pastuszą.

5. Sprawność przyjaciółki ptaków

1. Zna osiem najpospolitszych gatunków ptaków osiadłych i przelotnych, np.: wróbel, sikora, dzięcioł, szczygieł, jaskółka, gawron, wrona, wilga, szpak, bocian, skowronek, zięba, ruzdzik.

2. Wie czym się żywią, jakie mają zwyczaje, jak się gnieźdzą, jakie wydają głosy.

3. Umie poznać po głosie najmniej trzy dowolnie wybrane ptaki, naśladuje głos jednego z nich.

4. Pozna bliżej jednego dowolnego ptaka: jego życie, wychowanie młodych, żywienie się, obyczaje i t. p.; podpatrzy ciekawą scenę z jego życia.

5. Wie jaki pożytek przynoszą ptaki, jak się je chroni, czym się żywi.

6. Zbuduje karmik dla ptaków, utrzymuje go w zimie.

7. Postara się o legendę, lub opowiadanie o ptakach i opowie je na zbiórce.

8. Zbierze kolekcję obrazków z ptakami.

6. Sprawność kwiaciarki

1. Skopie i przygotuje grządkę na kwiaty.

2. Zasieje, lub zasadzi kwiaty na grządce, lub w skrzynkach i doniczkach.

3. Wykaże się umiejętnością pielęgnowania kwiatów w ciągu co najmniej 6 tygodni (piele, podlewa, broni przed szkodnikami).

4. Zna nazwy kwiatów, przez siebie hodowanych.

5. Umie ścinać kwiaty i ułożyć je w bukiet.

6. Tańczy dowolny taniec kwiatów w stroju, zrobyonym przez siebie.

7. Umie co najmniej jedną legendę o kwiatkach.

7. Sprawność ziolarki

1. Zna zasadnicze części rośliny (korzeń, łodyga, liście, kwiat, owoc), oraz wie jaka zachodzi różnica między rośliną trwałą a ziołem.

2. Rozpozna siedem gatunków roślin lekarskich z pomiędzy podanych: rumianek, macierzanka, rozchodnik, mięta, piołun, centurja, podbiał, babka, śláz, borówka, bez lekarski, lipa oraz kilka dowolnych. Wie gdzie rosną, kiedy i gdzie należy je zbierać.

3. Przedstawi zbiór ususzonych poznanych ziół, powie, jakie mają zastosowanie i jak je należy przyrządzać.

4. Przygotuje jeden lek z podanych ziół (rumianek, kwiat lipowy, śláz).

5. Wie, jakie zioła święcą w danej okolicy na Boże Ciało i w dniu Matki Boskiej Zielnej zgodnie z miejscowym zwyczajem, uplecie wianek, lub zrobi wiązanek.

8. Sprawność grzybiarki

1. Wie z jakich części składa się grzyb, jak się rozmnaża.

2. Zna grzyby jadalne: borowiki, koźlaki, maślaki, rydze, pieczarki, gołąbki, kurki, lub inne, występujące w danej okolicy. Wie gdzie one rosną, jak i kiedy je zbierać.

3. Zna grzyby trujące: muchomory, szatany.

4. Rozpozna w atlasiku znane przez siebie grzyby.

5. Wstanie rano, pójdzie na grzyby i ugotuje z nich potrawę. Ususzy co najmniej 10 deka grzybów. Potrafi upiec rydze.

6. Opowie bajkę o grzybach.

9. Sprawność przyjaciółki lasu

1. Lubi przebywać w lesie i interesuje się życiem lasu.

2. Zaprowadzi zuchy do lasu i przeprowadzi grę leśną z gromadką.

3. Odbyla trzy wycieczki do lasu. Samodzielnie przewędruje kilometr lasu i opowie co widziała.

4. Szanuje ciszę leśną.

5. Zna gatunki drzew szpilkowych i najważniejsze liściaste: dąb, buk, brzoza, olcha, grab; wie jakie rośliny składają się na podszycie lasu.

6. Określi w przybliżeniu wiek drzewa (po słojach).

7. Wie, jaki pożytek mamy z lasu.

8. Dowie się samodzielnie jak człowiek strzeże lasu i jak w nim gospodaruje (szkółki, przecinanie lasu, ochrona).

9. wskaże na mapie przynajmniej jeden rezerwat, oraz okolice Polski, w których mamy najwięcej lasów.

10. Preczytała fragment z książki „Żywoty drzew” Ejsmonda, lub opowiadanie z książek Dyakowskiego, Weryha i in.

Okólnik klasyfikacyjny

Jesiennych Korespondencyjnych Zawodów Strzelecko-Łuczniczych

I. Strzelanie o O.S. kl. III-ej — konkurencja Bz. kraj. 15

Zespołowo:

Najlepszy zespół harcerek kl. III-ej O. S. — Hufiec w Rzeszowie (Chor. Krakowska) — pkt. 458.

2	miejsce	6 Druż Hare. w Poznaniu	pkt. 433
3	"	Hufiec Wągrowiec (Chor. Wielkopolska)	" 429
4	"	" Lubelski (Chor. Lubelska)	" 427
5	"	" Pruszkowski (Chor. Mazowiecka)	" 427
6	"	" Dubno (Chor. Wołyńska)	" 425
7	"	" Zbąszyń (Chor. Wielkopolska)	" 424
8	"	IV Hufiec Poznań	" 418
9	"	22 Warsz. Druż. Hare. (Chor. Warszawska)	" 415
10	"	Hufiec Wągrowiec (Chor. Wielkopolska)	" 413
11	"	IV Hufiec Poznań	" 399

12 miejsce	Hufiec Kowelski (Chor. Wołyńska)	pkt. 387
13 „	„ Pruszkowski (Chor. Mazowiecka)	„ 386
14 „	„ Jarocin (Chor. Wielkopolska)	„ 383
15 „	„ st. harc. Poznań	„ 380
16 „	„ Lubelski (Chor. Lubelska)	„ 377
17 „	VI druž. harcerek w Poznaniu	„ 374
18 „	IV Hufiec w Poznaniu	„ 373
19 „	20 Warsz. Druž. Harc. (Chor. Warszawska)	„ 364
20 „	Hufiec Lubelski	„ 347
21 „	„ Wągrowiec (Chor. Wielkopolska)	„ 347
22 „	IV Hufiec w Poznaniu	„ 329
23 „	IV Hufiec w Poznaniu	„ 315
24 „	22 W. Z. Druž. Harc. (Chor. Warsz.)	„ 305
25 „	Hufiec w Wągrowcu (Chor. Wielkopolska)	„ 299

Indywidualnie:

Pierwsze miejsce i tytuł „Mistrzyni Jesiennej kl. III-ej O. S.“ zdobyła drużna K o p a c z Emilja (Rzeszów — Chor. Krakowska) — pkt. 99.

Miejsce	wynik	Nazwisko i imię	Hufiec	Chorągiew
2	98	Klonowska Zofja	Pleszew	Chor. Wielkopolska
3	94	Jarecka Kamilą	Rzeszów	Chor. Krakowska
4	94	Giersiżanka Urszula	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
5	94	Mączyńska Krystyna	Lublin	Chor. Lubelska
6	93	Burek Marja	Rzeszów	Chor. Krakowska
7	93	Krawczykówna Benigna	Pleszew	Chor. Wielkopolska
8	93	Wajsówna Stanisława	Dubno	Chor. Wołyńska
9	93	Pawłowiczówna Barbara	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
10	93	Maciejewska Felicja	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
11	92	Wójcikówna Czesława	20 W. Z. D. H.	Chor. Warszawska
12	92	Szwedowska Jadwiga	22 W. Z. D. H.	Chor. Warszawska
13	91	Magnucka Janina	Rzeszów	Chor. Krakowska
14	91	Jajkówna Jadwiga	Dubno	Chor. Wołyńska
15	91	Tomaszczakówna Irena	Pleszew	Chor. Wielkopolska
16	90	Szóstkówna Regina	Krzemieniec	Chor. Wołyńska
17	90	Konopacka Marja	Krzemieniec	Chor. Wołyńska
18	90	Witholzówna Gertruda	Zbąszyń	Chor. Wielkopolska
19	89	Wojtyniakówna	Poznań	Chor. Wielkopolska
20	89	Nowakówna Wanda	Poznań	Chor. Wielkopolska
21	89	Godecka Halina	Poznań	Chor. Wielkopolska
22	88	Piechowiczówna Aleks.	Krzemieniec	Chor. Wołyńska
23	88	Pyrkówna Stefania	Pruszków	Chor. Mazowiecka
24	88	Tatarówna Krystyna	Lwów	Chor. Lwowska
25	87	Łańcucka Eugenia	Wilno	Chor. Wileńska
26	87	Trawińska Joanna	Pleszew	Chor. Wielkopolska
27	87	Rzepówna Irena	Zbąszyń	Chor. Wielkopolska
28	87	Konieczna Jadwiga	Jarocin	Chor. Wielkopolska
29	87	Kubicka Jacenta	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
30	86	Stelmaszykówna Łucja	Zbąszyń	Chor. Wielkopolska
31	86	Kapuściarek Małgorzata	Pruszków	Chor. Mazowiecka
32	86	Kamińska Zofja	Poznań	Chor. Wielkopolska
33	86	Witholzówna Wanda	Zbąszyń	Chor. Wielkopolska
34	86	Marcińcówna Aleks.	Poznań	Chor. Wielkopolska
35	86	Lewandowska Jadwiga	Tomaszów Maz.	Chor. Łódzka
36	86	Prowans Zofja	Lublin	Chor. Lubelska
37	86	Dziewulska Aniela	Wilno	Chor. Wileńska
38	86	Hennówna Marja	Jarocin	Chor. Wielkopolska
39	86	Powidzka Olga	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
40	85	Bielawska Jadwiga	Dubno	Chor. Wołyńska
41	85	Martelińska Wiktorja	Pruszków	Chor. Mazowiecka
42	85	Pretschówna Wanda	Kowel	Chor. Wołyńska

Miejsce	wynik	Nazwisko i imię	Hufiec	Chorągiew
43	85	Grochmalicka D.	Poznań	Chor. Wielkopolska
44	85	Kapuściarek Irma	Pruszków	Chor. Mazowiecka
45	84	Ditkowska Tamara	Kowel	Chor. Wołyńska
46	84	Stefaniak Wanda	Lublin	Chor. Lubelska
47	84	Sadowska Irena	Poznań	Chor. Wielkopolska
48	84	Soszyńska Karolina	22 W. Z. D. H.	Chor. Warszawska
49	84	Plucińska Halina	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
50	84	Osmańska Felicja	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
51	84	Górska Irena	Poznań	Chor. Wielkopolska
52	84	Rostanowska Marja	Poznań	Chor. Wielkopolska
53	83	Miedzejewska Krystyna	Pruszków	Chor. Mazowiecka
54	83	Lewandowska Marja	Poznań	Chor. Wielkopolska
55	83	Ziemnicka Anna	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
56	83	Gąsiewicz Jadwiga	Pruszków	Chor. Mazowiecka
57	83	Nickowska Marja	Pruszków	Chor. Mazowiecka
58	82	Jaeschkówna	Poznań	Chor. Wielkopolska
59	82	Grochowska Agnieszka	Lublin	Chor. Lubelska
60	82	Halicka Krystyna	Poznań	Chor. Wielkopolska
61	82	Grodzicka Jadwiga	22 W. Z. D. H.	Chor. Warszawska
62	81	Lutówna Kazimiera	Lublin	Chor. Lubelska
63	81	Szczaniecka Anna	Poznań	Chor. Wielkopolska
64	81	Kwierala	Poznań	Chor. Wielkopolska
65	81	Podnieśńska Romualda	22 W. Z. D. H.	Chor. Warszawska
66	81	Budzyńska Róża	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
67	81	Sarama Helena	Rzeszów	Chor. Krakowska
68	81	Rustówna	Poznań	Chor. Wielkopolska
69	80	Smogorzewska Halina	Poznań	Chor. Wielkopolska
70	80	Chadrówna Janina	Krzemieniec	Chor. Wołyńska
71	80	Tomaszewska Marja	Dubno	Chor. Wołyńska
72	79	Chmielewska Danuta	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
73	79	Hinzówna Zofja	Poznań	Chor. Wielkopolska
74	79	Stamberger Alicja	62 W. Z. D. H.	Chor. Wielkopolska
75	78	Kaplanówna Zofja	Wilno	Chor. Warszawska
76	78	Klazińska Marja	Jarocin	Chor. Wileńska
77	78	Chelmska Krystyna	Poznań	Chor. Wielkopolska
78	78	Kanikowska Marja	Poznań	Chor. Wielkopolska
79	78	Kołodziejczakówna	Poznań	Chor. Wielkopolska
80	77	Ziemniakówna Marja	Pruszków	Chor. Mazowiecka
81	77	Morawianka Janina	20 W. Z. D. H.	Chor. Warszawska
82	77	Deskurówna Marja	Poznań	Chor. Wielkopolska
83	77	Dulewicz Hanna	Lublin	Chor. Lubelska
84	77	Brynówna Irena	Wilno	Chor. Wielkopolska
85	77	Marciniakówna	Poznań	Chor. Wileńska
86	77	Apciówna	Lublin	Chor. Wielkopolska
87	76	Szajdukis Halina	22 W. Z. D. H.	Chor. Warszawska
88	76	Mąkówna Marja	Poznań	Chor. Wielkopolska
89	76	Dawidowska	Dubno	Chor. Wołyńska
90	76	Metzizanka Krystyna	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
91	76	Maćkowiakówna	Poznań	Chor. Wielkopolska
92	76	Milanowska	Lublin	Chor. Wielkopolska
93	76	Nikkelówna Halina	Wilno	Chor. Wileńska
94	76	Musielewska Gertruda	Poznań	Chor. Wielkopolska
95	75	Strugałówna Urszula	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
96	75	Draheimówna	Poznań	Chor. Wielkopolska
97	75	Greloffówna Halina	Pruszków	Chor. Mazowiecka
98	75	Szpon Zofja	Lublin	Chor. Lubelska
99	75	Konieczna Marja	Zbąszyń	Chor. Wielkopolska
100	75	Semmówna Marja	Poznań	Chor. Wielkopolska
101	74	Baranowska Wanda	Kowel	Chor. Wołyńska
102	74	Gniotówna Zofja	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
103	74	Krynica	Poznań	Chor. Wielkopolska
105	74	Grabowska	Poznań	Chor. Wielkopolska
106	73	Klimowicz Hanna	20 W. Z. D. H.	Chor. Warszawska

Miejsce	wynik	Nazwisko i imię	Hufiec	Chorągiew
107	73	Pośpieszalska Aleks.	Poznań	Chor. Wielkopolska
108	73	Durska Halina	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
109	72	Giżycka Wanda	22 W. Z. D. H.	Chor. Warszawska
110	72	Świtalska Sabina	Lublin	Chor. Lubelska
111	72	Krzyżastaniakównt W.	Jarocin	Chor. Wielkopolska
112	72	Ciepluszanka Irena	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
113	72	Rotsteinówna Janina	62 W. Z. D. H.	Chor. Warszawska
114	71	Dąbkowska Michalina	Lublin	Chor. Lubelska
115	71	Smotrycka Eugenja	Kowel	Chor. Wołyńska
104	73	Zeganówna Bronisława	Kowel	Chor. Wołyńska
116	70	Zduńska Eug.	Lublin	Chor. Lubelska
117	70	Kirszówna	Poznań	Chor. Wielkopolska
118	70	Wawrzyszak Janina	Lublin	Chor. Lubelska
119	70	Bowgiałówna Flora	Kowel	Chor. Wołyńska
120	69	Ejsmontówna Irena	22 W. Z. D. H.	Chor. Warszawska
121	69	Ziemnicka Marja	Lublin	Chor. Lubelska
122	69	Wieliczka	Poznań	Chor. Wielkopolska
123	68	Waremecka Lucyna	Lublin	Chor. Lubelska
124	68	Kowalska Marja	Pruszków	Chor. Mazowiecka
125	68	Jużanka Zofja	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
126	68	Świtalska Marja	Lublin	Chor. Lubelska
127	68	Andrzejczakówna Wanda	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
128	67	Wardzianka Eleonora	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
129	67	Błaszczeciówna Natalja	13 W. Z. D. H.	Chor. Warszawska
130	67	Jakobi Marja	22 W. Z. D. H.	Chor. Warszawska
131	67	Werenerówna	Poznań	Chor. Wielkopolska
132	66	Abramek Janina	Lublin	Chor. Lubelska
133	66	Kozłów Stanisława	20 W. Z. D. H.	Chor. Warszawska
134	64	Czajkowska	Poznań	Chor. Wielkopolska
135	64	Frankiewiczówna	Poznań	Chor. Wielkopolska
136	64	Koziałkówna Halina	Poznań	Chor. Wielkopolska
137	63	Jasińska	Poznań	Chor. Wielkopolska
138	63	Baarnowska Krystyna	Kowel	Chor. Wołyńska
139	62	Dziubanowska Irena	Lublin	Chor. Lubelska
140	62	Muszyńska Marja	Poznań	Chor. Wielkopolska
141	60	Traczyk Janina	Lublin	Chor. Lubelska
142	60	Rosemówna Irena	Jarocin	Chor. Wielkopolska
143	60	Małycha Jadwiga	22 W. Z. D. H.	Chor. Warszawska
144	59	Kapłanowska Elwira	Wilno	Chor. Wileńska
145	59	Podhorska	Poznań	Chor. Wielkopolska
146	59	Daroszewska	Poznań	Chor. Wielkopolska
147	58	Hyciekówna Eelonora	Poznań	Chor. Wielkopolska
148	58	Gacka Agnieszka	Lublin	Chor. Lubelska
149	57	Güntherówna Helena	Poznań	Chor. Wielkopolska
150	56	Szkatulnik Irena	20 W. Z. D. H.	Chor. Warszawska
151	55	Pietrzakówna Karolina	Kowel	Chor. Wołyńska
152	54	Jastrząbkówna Zofja	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
153	53	Czyżówna Eugenja	Poznań	Chor. Wielkopolska
154	53	Sajówna Halina	Pruszków	Chor. Mazowiecka
155	48	Markowska Kazimiera	Pruszków	Chor. Mazowiecka
156	48	Barszczyńska Irena	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
157	47	Pelczarska Krystyna	Lublin	Chor. Lubelska
158	46	Kozaczuk Halina	20 W. Z. D. H.	Chor. Warszawska
159	44	Ulanicka Krystyna	Lublin	Chor. Lubelska
160	43	Myszczańska Barbara	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
161	40	Danielakówna Wanda	Pruszków	Chor. Mazowiecka
162	39	Sołtysiakówna	Jarocin	Chor. Wielkopolska
163	38	Goralówna Engeńja	Lublin	Chor. Lubelska
164	37	Trovato Mima	22 W. Z. D. H.	Chor. Warszawska
166	37	Winiarczyk Marja	Lublin	Chor. Lubelska
166	37	Bronowska Irena	Pruszków	Chor. Mazowiecka
167	34	Gawińska Marja	Pruszków	Chor. Mazowiecka
168	31	Jaśkiewicz Janina	Lublin	Chor. Lubelska

Miejsce	wynik	Nazwisko i imię	Hufiec	Chorągiew
169	30	Zabielska Walentyna	Pruszków	Chor. Mazowiecka
170	30	Nowakowska Krystyna	Lublin	Chor. Lubelska
171	26	Kawanówna Wanda	Lublin	Chor. Lubelska
172	17	Karwacka Zofja	Lublin	Chor. Lubelska

II. Strzelanie o odznakę strzelecką kl. II—konkurencja Bz. kraj. 8

Zespołowo

Najlepszy zespół harcerek kl. II O. S. — hufiec Czortków (Chorągiew Lwowska) punktów 442

2	miejsce	zespół hufca	Mikołów (Chorągiew Śląska),,	punktów	430
3	"	"	Czortków (Chor. Lwowska)	"	394
4	"	"	Knurów (Chor. Śląska)	"	391
5	"	"	Wągrowiec (Chor. Wielkopolska)	"	373
6	"	"	Chorągwi Warszawskiej	"	362
7	"	"	Hufca Rzeszów (Chor. Krakowska)	"	352
8	"	"	Kowel (Chor. Wołyńska)	"	348
9	"	"	Wągrowiec (Chor. Wielkopolska)	"	335

Indywidualnie

I miejsce i tytuł „Mistrzyni Jesiennej“ kl. II O. S. zdobyła drużna Kruczkowska Cecylja — Czortków. (Chorągiew Lwowska) — punktów 90

Miejsce	wynik	Nazwisko i imię	Hufiec	Chorągiew
2.	90	Kuśnierzewska Irena	Mikołów	Chor. Śląska
3.	89	Kruczkowska Zuzanna	Czortków	Chor. Lwowska
4.	89	Drwiężanka Mag.	Mikołów	Chor. Śląska
5.	88	Haratykówna Ewa	Szczygłowice	Chor. Śląska
6.	88	Wieczojewska Walentyna	Czortków	Chor. Lwowska
7.	88	Grochalówna Danuta	Czortków	Chor. Lwowska
8.	87	Sawicka Janina	Czortków	Chor. Lwowska
9.	85	Mrózkówna Wanda	Mikołów	Chor. Lwowska
10.	85	Majorówna Zofja	Pruszków	Chor. Mazowiecka
11.	85	Szewczyk Edyta	Mikołów	Chor. Śląska
12.	84	Aleksówna Gertruda	Knurów	Chor. Śląska
13.	83	Dresler Stefania	Rzeszów	Chor. Krakowska
14.	83	Kruczkowska Przemysława	Czortków	Chor. Lwowska
15.	83	Pyzalska Irena	Warszawa	Chor. Warszawska
16.	81	Wigocka Janina	Czortków	Chor. Lwowska
17.	81	Rostalska Eleonora	Knurów	Chor. Śląska
18.	81	Olchówna Janina	Mikołów	Chor. Wołyńska
19.	80	Pyzalska Janina	Warszawa	Chor. Warszawska
20.	80	Deneczówna Janina	Czortków	Chor. Lwowska
21.	79	Jakubczykówna Helena	Knurów	Chor. Śląska
22.	78	Najzarkówna Wiktorja	Kowel	Chor. Wołyńska
23.	78	Narzyńska Barbara	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
24.	77	Hubczewska Janina	Rzeszów	Chor. Krakowska
25.	76	Spruttówna Kazimiera	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
26.	76	Adamowiczówna Janina	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
27.	75	Pleznierowska Eugenia	Warszawa	Chor. Warszawska
28	75	Wierzbička Marja.	Czortków	Chor. Lwowska
29.	75	Adamciukówna Heelna	Czortków	Chor. Lwowska
30.	75	Kucharska	Jarocin	Chor. Wielkopolska
31.	74	Kucharska Barbara	Jarocin	Chor. Wielkopolska
32.	73	Drexlerówna Krystyna	Warszawa	Chor. Warszawska
33.	73	Pawłowiczówna Marja	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska
34.	72	Hajkuł Anna	Rzeszów	Chor. Krakowska
35.	71	Musiałówna Zofja	Warszawa	Chor. Warszawska
36.	70	Zjawińska Marja	Wągrowiec	Chor. Wielkopolska

Miejsce	wynik	Nazwisko i imię	Hufiec	Chorągiew
37.	70	Słomińska Zofja	Kowel	Chor. Wołyńska
38.	68	Włodarska Helena	Kowel	Chor. Wołyńska
39.	66	Kłosowska Zofja	Kowel	Chor. Wołyńska
40.	66	Woźniakówna Irena	Warszawa	Chor. Warszawska
41.	66	Włodarska Janina	Kowel	Chor. Wołyńska
42.	65	Nowakówna Władysława	Jarocin	Chor. Wielkopolska
43.	63	Szymańska Marja	Jarocin	Chor. Wielkopolska
44.	62	Szajno Janina	Rzeszów	Chor. Krakowska
45.	59	Waligórzanka Rozalja	Knurów	Chor. Śląska
46.	58	Jaskulska Stefania	Jarocin	Chor. Wielkopolska
47.	58	Tyralik Marja	Rzeszów	Chor. Krakowska
48.	50	Mankiewiczówna Janina	Kowel	Chor. Wołyńska
49.	48	Mrozówna Janina	Kowel	Chor. Wołyńska
50.	43	Słomińska Jadwiga	Kowel	Chor. Wołyńska
51.	32	Krzywicka Helena	Kowel	Chor. Wołyńska

III. Strzelanie o odznakę strzelecką kl. II—konkurencja Bz. kraj. 17

Indywidualnie

Miejsce	wyniki	Nazwisko i imię	Hufiec	Chorągiew
1.	180	Szczerbówna Janina	Wilno	Chor. Wileńska
2.	176	Bujniewiczówna Małgorz.	Wilno	Chor. Wileńska
3.	173	Rodziewiczówna Jadwiga	Wilno	Chor. Wileńska
4.	162	Skórlatowiczówna St.	Wilno	Chor. Wileńska

IV. Strzelanie o odznakę strzelecką kl. I—konkurencja Bz. kraj. 9

Zespołowo

w strzelaniu tym wziął udział jeden zespół.

I miejsce — VI Drużyna Harcererek w Poznaniu (Chor. Wielkopolska) punktów 1033.

Indywidualnie

Miejsce	wyniki	Nazwisko i imię	Hufiec	Chorągiew
1.	273	Krygierówna Irena	Tomaszów Maz.	Chor. Łódzka
zdobyła tytuł „Mistrzyni Jesiennej“ kl. I O. S.				
2.	246	Konopikówna Stanisława	Tomaszów Maz.	Chor. Łódzka
3.	228	Różyńska Henryka	Poznań	Chor. Wielkopolska
4.	223	Hołdzianka Aniela	Poznań	Chor. Wielkopolska
5.	223	Szulcówna Urszula	Poznań	Chor. Wielkopolska
6.	193	Pawłowska Zofja	Poznań	Chor. Wielkopolska
7.	166	Nyczówna Wanda	Poznań	Chor. Wielkopolska

V. Strzelanie o odznakę łuczniczą kl. II — konkurencja Ł. 2

Miejsce	wyniki	Nazwisko i imię	Hufiec	Chorągiew
1	63	Lewandowska Marja	Poznań	Chor. Wielkopolska

VI. Strzelanie o odznakę łuczniczą kl. III—konkurencja Ł. I

Miejsce	wyniki	Nazwisko i imię	Hufiec	Chorągiew
1.	54	Grodzicka Jadwiga	Warszawa	Chor. Warszawska
2.	50	Zagrodzaka Aniela	Warszawa	Chor. Warszawska
3.	44	Kawczyńska Anna	Poznań	Chor. Wielkopolska

Poza Konkursem — konkurencja Bz. kraj. 15

Miejsce	wyniki	Nazwisko i imię	Hufiec	Chorągiew
1.	97	Laurosiewicz Palma	Lwów	Chor. Lwowska
2.	92	Kondziołówna Apolonja	Lwów	Chor. Lwowska

Miejsce	wyniki	Nazwisko i imię	Hufiec	Chorągiew
3.	91	Szołdra Stanisława	Lwów	Chor. Lwowska
4.	89	Błachaczówna Jadwiga	Sarny	Chor. Wołyńska
5.	80	Kozłowska Tamara	Sarny	Chor. Wołyńska
6.	64	Drozdowska Stanisława	Sarny	Chor. Wołyńska
7.	63	Malecka Zinarda	Sarny	Chor. Wołyńska
8.	57	Domańska Zofja	Sarny	Chor. Wołyńska
9.	51	Proszkowska Alina	Sarny	Chor. Wołyńska
10.	48	Żorżówna Nina	Sarny	Chor. Wołyńska
11.	41	Ziębianka Stanisława	Sarny	Chor. Wołyńska
12.	37	Białkowska Alicja	Sarny	Chor. Wołyńska
13.	29	Jakóbczykówna	Sarny	Chor. Wołyńska

Klasyfikacja Chorągwi

w jesiennych korespondencyjnych zawodach strzelecko-łuczniczych 1935

CHORĄGIEW	Strzelanie o O. S. kl.						Strzelanie o O.Ł. kl.		Za zdobyte odznaki kl.			Za %	OGÓŁEM
	III		II		I		III	II	III	II	I	strzel.	
	indyw.	zesp.	indyw.	zesp.	indyw.	zesp.							
1. Wielkopolska	225	450	—	48	90	60	24	15	153	6	—	54	1025
2. Krakowska	183	120	—	24	—	—	—	—	15	—	—	8	350
3. Wołyńska	87	90	—	18	—	—	—	—	33	—	—	64	292
4. Warszawska	57	72	—	30	—	—	57	—	30	—	—	30	276
5. Lwowska	—	—	90	108	—	—	—	—	3	30	—	3	284
6. Śląska	—	—	72	96	—	—	—	—	—	30	—	6	204
7. Lubelska	48	102	—	—	—	—	—	—	27	—	—	24	201
8. Mazowiecka	—	96	3	—	—	—	—	—	27	6	—	17	149
9. Wileńska	—	—	101	—	—	—	—	—	15	6	—	20	142
10. Łódzka	—	—	—	—	57	—	—	—	3	—	9	13	82

Mistrzostwo Chorągwi Harcerek w Jesiennych Korespondencyjnych Zawodach Strzelecko - Łuczniczych zdobyła Chorągiew Wielkopolska.

U w a g a: Z powodu nieformalności w protokółach niektóre zaespoły zostały pominięte w ogólnej klasyfikacji.

Referentka Wydziału P. do O. K.

(—) Irena Lewandowska hm.

Naczelniczka Harcerek

(—) Jadwiga Wierzbianańska hm

Rozkaz Naczelnika Harcerzy L. 1 z dn. 14 stycznia 1936 r.

1. Przepisy stale obowiązujące.

15. Wskazówki i zalecenia. Do poszczególnych Komend Chorągwi, a nawet drużyn zwracają się oddziały młodzieży hitlerowskiej z propozycją wymiany wycieczek, obozów i t. p. Przypominam, że we wszelkich sprawach dotyczących kontaktów z zagranicą należy porozumiewać się z Wydziałem Zagranicznym Głównej Kwatery Harcerzy, komunikując mu wszelkie wiadomości otrzymywane z zagranicy.

10. Różne. Zamieniam nazwę Chorągwi Poznańskiej na Chorągiew Wielkopolską.

4. Drużyny

41. Przyjmuje do Z.H.P. drużyny: Ch o r. P o m o r s k a: 107 p. d. h. im. Andrzeja Małkowskiego — Toruń, 108 p. d. h. im. Andrzeja Małkowskiego — Lubawa, 109 p. d. h. im. Tadeusza Kościuszki — Osie,

110 p.d.h. im. Jana II Sobieskiego — Grębocin; Ch o r. W i l e Ń s k a: 16 d. h. im. Króla Stefana Batorego — Wilno, 1 d. h. im. Tadeusza Kościuszki — Mejszagola, 1 d. h. im. Marszałka Józefa Piłsudskiego — Wiszniewo.

42. Rozwiązuję drużyny: Ch o r. L u b e l s k a: 8 d.h. im. Zawiszy Czarnego — Chełm Lubelski; Ch o r. W i l e Ń s k a: 1 d. h. im. Tadeusza Kościuszki — Rudomino.

43. Przyjmuje do Z. H. P. Kręgi Starszoharcerskie: Ch o r. L w o w s k a: „Starszoharcerski Krąg Lwów”. — Lwów.

6. Chorągwie

61. Mianowania Komendantów Chorągwi: p. o. Komendant Chor. Pomorskiej—ph. Rudnicki Aleksander.

62. Mianowania członków Komend: Ch o r. B i a ł o s t o c k a: Ref. Drużyn Kolejowych—Gajdowski Leon; Ch o r. G d a Ń s k a: Kier. Wydz. Programowo-

Wyszkoleniowego i Zastępcą Komendanta — hm. Truszczyński Roman, Kier. Wydz. Ogólno-Organizacyjnego — Samuelson Kazimierz, Kier. Wydz. Gospodarczego — Nalewajko Ksawery, Kier. Wydz. W. F. — ph. Żurek Alfons, Ref. Prasy i Propagandy — Pelczar Marjan, Ref. Zagraniczny — ph. Niemiec Gustaw, Ref. Obozów — ph. Szymański Stanisław, Pilot Chor. — Prechitko Tadeusz, Sekretarz Komendy — Strugała Kazimierz; Chor. Kielecka: Przyboczny Komendanta — ph. Dobski Józef, Ref. Starszoharc. — ph. Klich Karol, Kier. Wydz. Drużyn — hm. Gołębiowski Zenon, Kier. Wydz. Zuchów — hm. Krzemiński Stefan, Zastępcą Kier. Wydz. Zuchów — ph. Dziwlik Stefan, Ref. Drużyn Wiejskich — hm. Pyzik Kazimierz, Ref. Starszych Chłopców — ph. Dobski Józef, Kier. Wydz. Skarbowo - Gospodarczego i Ref. Pracy — Marczewski Tadeusz, Kier. Wydz. W. F. i P. W. i Ref. Obozowy — ph. Unger Ryszard, Ref. Propagandy i Prasy — Beliczyński Wojciech, Kier. Biura Kom. Chor. — ph. Dziwlik Stefan; Chor. Wielkopolska: Kier. Wydz. Obrony Kraju — ph. Wojczak Czesław; Chor. Wileńska: Przyboczny Kom. — ph. Szadkowski Zygmunt, Kier. Wydz. Organizacyjnego — ph. Wilkojć Jan Józef, Kier. Wydz. Ogólnego — ph. Szadkowski Zygmunt, Sekretarz Kom. Chor. — Beperszcz Wiktor, Kier. Wydz. Zuchów — Skrzyszowski Bronisław, Kier. Wydz. Harcerzy — Kondracki Stanisław, Kier. Wydz. Starszych Harcerzy — Dietz Wiktor, Kier. Wydz. W. F. i P. W. — ph. Lisiecki Jerzy, Kier. Wydz. Kształcenia Starszozynny — ph. Domański Lechosław, Kier. Wydz. Skarbowo-Gospodarczego — Nawrocki Alfons.

63. Mianowania komisji prób na stopień podharcemistrza: Chor. Mazowiecka (dla kursu w Wiśle): Przewodniczący — hm. Budecki Zdzisław, Członkowie — hm. Bielecki Roman, ph. Sawicki Mieczysław, ph. Ciach Bolesław, ph. Michalski Ludwik; Chor. Radomska: (dla kursu w Zakopanem): Przewodniczący — hm. Mędyk Józef, Członkowie — ph. Kozikowski Konstanty, ph. Jankowski Edward.

65. Zwolnienia członków Komend: Chor. Wielkopolska: Kier. Wydz. Obrony Kraju — Laskowski Ignacy.

Jednocześnie zwalniam dotychczasowy skład Komend Chorągwi: Gdańskiej, Kieleckiej i Wileńskiej.

9. Urlopy, Zmiany przydziału

91. Urlopy. Udzielam urlopu: ph. Porożyński Benedykt do dnia 31 grudnia 1936 r. (Chor. Pomorska);

hm. Czarniecki Władysław do dnia 1 kwietnia 1936 r., hm. Kleszcz Antoni do dn. 31 grudnia 1936 r. (Chor. Wielkopolska); ph. Czechowicz Stanisław do dnia 1 maja 1936 r., ph. Kryński Kazimierz do dn. 1 września 1936 r. (Chor. Warszawska).

93. Zmiany przydziału: ph. Bahyrycz Franciszek z Chor. Pomorskiej do Głównej Kwatery Harcerzy, ph. Berkowski Roman z Chor. Warszawskiej do Głównej Kwatery Harcerzy, ph. Duchniak Władysław z Głównej Kwatery Harcerzy do Chor. Warszawskiej, ph. Domagała Wacław z Chor. Śląskiej do Chor. Zagłębiowskiej, ph. Dylski Tadeusz z Chor. Pomorskiej do Chor. Mazowieckiej, ph. Dura Władysław z Chor. Pomorskiej do Chor. Krakowskiej, ph. Feisel Stanisław z Chor. Pomorskiej do Chor. Lwowskiej, ph. Kłosowski Kazimierz z Chor. Śląskiej do Chor. Zagłębiowskiej, ph. Korabiewicz Wacław z Chor. Pomorskiej do Głównej Kwatery Harcerzy, ph. Kowalczyk Leon z Chor. Kieleckiej do Chor. Warszawskiej, hm. Krupiński Henryk z Chor. Warszawskiej do Głównej Kwatery Harcerzy, dz. h. Mazur Józef z Chor. Łódzkiej do Chor. Mazowieckiej, hm. Michałowski Józef z Chor. Warszawskiej do Głównej Kwatery Harcerzy, hm. Mokicz Leonard z Chor. Wileńskiej do Chor. Białostockiej, ph. Nowak Edward z Chor. Śląskiej do Chor. Zagłębiowskiej, ph. Siuda Franciszek z Chor. Kieleckiej do Chor. Poleskiej, ph. Stachura Stanisław z Chor. Śląskiej do Chor. Zagłębiowskiej, ph. Syrokowski Zygmunt z Chor. Warszawskiej do Głównej Kwatery Harcerzy.

10. Oznaki i odznaczenia

02. Oznakę dziesięciolecia służby otrzymują: Chor. Lubelska: 1153 Guz Ludwik Jerzy; Chor. Mazowiecka: 1154 Paśnik Stanisław; Chor. Pomorska: 1155 Laser Gerard; Chor. Warszawska: 1163 ph. Augustyniak Robert, 1164 ph. Czechowicz Stanisław, 1165 ph. Łukasik Stefan; Chor. Wileńska: 1166 Majkowski Stanisław; Chor. Wołyńska: 1167 ph. Jaksiewicz Józef, 1168 ph. Naglik Franciszek, Chor. Wielkopolska: 1156 Bugajny Józef, 1157 dz. h. Matuszewski Marcin, 1158 Skupniewicz Zygmunt, 1159 hm. Trojan Alojzy, 1160 Twardowski Zbigniew; Chor. Śląska: 1161 Lampert Chrystjan, 1162 Wita Stanisław.

Naczelnik Harcerzy
(—) Antoni Olbromski hm

Rozkaz Naczelnika Harcerzy L. 2 z dn. 15 stycznia 1936 r.

w sprawie nagrody wędrowniej na najlepszy wynik pracy Kresowej Drużyny Harcerzy

Pan major Józef Ferencowicz, Kierownik Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego Korpusu Ochrony Pogranicza ufundował nagrodę wędrowną za najlepszy wynik pracy Kresowej Drużyny Harcerzy.

Regulamin nagrody.

1. Nazwa nagrody: Nagroda wędrowna Kierownika Urzędu W. F. i P. W. Korpusu Ochrony Pogra-

2. Nagrodę stanowi statuetka z brązu, przedstawiająca postać harcerza w stroju polowym. Cokół statuetki z brązu o wymiarze 8×10 cm.

3. Nagrodę ufundował w roku 1935 Kierownik Urzędu W. F. i P. W. K. O. P.

4. Nagrodę zdobywa drużyna, która w ciągu roku ćwiczebnego (od września do sierpnia) wykaże się najlepszymi wynikami pracy. Na ocenę składać się będą:

a) stan faktyczny wyszkolenia harcerskiego, obliczony w/g stopni i sprawności harcerskich, oraz poziomu wyszkolenia z zakresu w. f. i p. w. Sprawdzianem wyszkolenia są posiadane przez harcerzy następujące odznaki, wartości których określa się w/g punktacji od „1” do „4” przyczem cyfra „4” jest najwyższą w skali ocen:

P. O. S. — 4, O. S. — 3,

Odznaka za sprawność P. Z. N. — 2

„ „ „ Pływacka — 2

„ „ „ Kajakowa — 2

„ „ „ Kolarska — 2

„ „ „ Łyżwiarska za szybkość
— 2, za jazdę figurową
— 2

„ „ „ Łuczna — 1.

b) Udział młodzieży harcerskiej w akcji letniej i zimowej (obozy własne i obce, kursy, wycieczki). Obliczony w/g harcerzodni (procentowo).

c) Udział drużyny w akcji społecznej i oświatowej na terenie K. O. P. przez zorganizowanie imprez o charakterze społeczno-oświatowym (przedstawienia, odczyty, referaty, uroczyste akademie i t. p.); wystąpienia drużyny nazewnątrz (udział w uroczystościach lokalnych). Propaganda harcerstwa.

d) Udział drużyny w życiu własnego środowiska: współzycie z innymi drużynami harcerskimi miasta i powiatu, udział w imprezach, zlotach i zawodach Z. H. P. Współzycie z innymi organizacjami jak: hufiec p. w., Z. S., L. O. P. P., P. C. K., L. M. K.

Nagroda przechodzi na własność drużyny po trzykrotnym kolejnym, albo pięciokrotnym niekolejnym zdobyciu.

5. Nagrodę przyznaje Kierownik Urzędu W. F. i P. W. K. O. P. na wniosek Inspektora Kresowych Harcerzy.

6. Do nagrody jest przywiązany dyplom dla drużyny zdobywającej nagrodę.

Przyznanie nagrody za rok 1934/35:

Na podstawie meldunków rozpoczęcia pracy oraz przeprowadzonych wizytacji Inspektor Kresowych Harcerzy przeprowadził ocenę prac — wynik:

Pierwsze miejsce — Kresowa Drużyna Harcerzy im. Zawiszy Czarnego w Głębokiem.

Drugie miejsce — Kresowa Drużyna Harcerzy „Wiernej Służby” im. Stanisława Golskiego w Czortkowie.

Trzecie miejsce — Kresowa Drużyna Harcerzy im. Tadeusza Kościuszki w Sejnach.

W wyniku pracy Kierownik Urzędu W. F. i P. W. K. O. P. przyznał nagrodę wędrowną za najlepszy wynik pracy Kresowej Drużynie Harcerzy im. Zawiszy Czarnego w Głębokiem.

Wręczenie Nagrody.

W imieniu Kierownika Urzędu W. F. i P. W. K. O. P. nagrodę wędrowną wręczył drużynowemu Kresowej Drużynie Harcerzy im. Zawiszy Czarnego w Głębokiem druhowi Władysławowi Rubnikowiczowi Inspektor Kresowych Harcerzy na dorocznej odprawie drużynowych Chorągwi Wileńskiej w Wilnie w dniu 15 grudnia 1935 roku.

Naczelnik Harcerzy

(—) Antoni Olbromski hm.

Rozkaz Naczelnika Harcerzy L. 3 z dn. 20 stycznia 1936 r.

Harcerze!

Dzień 10-ty lutego 1920 r. jest dniem znaczącym w historii Polski niepodległej — jest to dzień, w którym po wiekach niewoli Naród polski wziął znowu w swe władanie morze. Rocznicą tą jest rokrocznie uroczystość obchodzona przez tych ludzi i te organizacje, którym sprawy morza są bliskie i drogie.

Dotychczas rocznicę tę święciły Harcerskie Drużyny Żeglarskie, urządzając w dniu 10-ym „Apel Morza” — w tym roku całe Harcerstwo niechaj weźmie udział w święceniu tej rocznicy, dokumentując tem, że morze to nie tylko teren pracy drużyn żeglarskich — ale to rzecz nam wszystkim droga, której znaczenie rozumiemy i cenimy wszyscy. Tak, jak na wydymach piaszczystych i torfowiskach zjawiała się, wzniesiona trudem Narodu i Państwa, wspaniała Gdynia — port i miasto, tak w miejsce dawnej psychiki lądowej należy w społeczeństwie a w szczególności wśród młodzieży stwarzać psychikę ludzi morza.

Dokonanie tej przemiany jest naszym zadaniem. Metody mogą być różne cel jest ten sam. Jedni z nas wyjdą na morze — inni pozostaną odeń zdala, ale hasło:

„Frontem do morza” musi być przez nas wszystkich realizowane.

Silna Polska — to nie Polska mająca dostęp do morza, ale władająca morzem.

Władac morzem będziemy wtedy, gdy je cały Naród Polski będzie znał, cenił i dla niego pracował — gdy będzie na nim posiadał wielką flotę handlową i silną Marynarkę Wojenną, wyposażoną w nowoczesny sprzęt bojowy.

Niech więc 10 lutego całe Harcerstwo stanie do „Apelu Morza” dokumentując tem swoją gotowość do pracy.

Naczelnik harcerzy

(—) Antoni Olbromski hm.

Część wykonawcza:

Apel drużyn

Zarządzam zwołanie w dniu 10.II. r. b. zbiórki wszystkich drużyn.

Ramowy program zbiórki.

a) Zbiórka — raport, odczytanie odezwy Naczelnika Harcerzy.

b) Wygłoszenie okolicznościowej pogadanki, referatu, odczytu przez drużynowego lub kogoś z K. P. H. Należy przeprowadzić zbiórkę na F. O. M. względnie na harcerski „Fundusz Żeglarski“ G. K. H. Na koncie w P. K. O. 14188 (Pieniądze zużyte będą na harcerski statek szkolny „Zawisza Czarny“).

c) Na karcie pocztowej artystycznie przez harcerzy ozdobionej należy zebrać podpisy wszystkich obecnych oraz podać krótką sentencję dowolnie zredagowaną, stwierdzającą, że harcerze tej drużyny i obecni na apelu „zwróceni twarzą ku morzu — czuwają“.

Na meldunku powyższym należy podać dokładnie i wyraźnie: nazwę jednostki, ilość obecnych harcerzy i gości. Kartę należy przesłać pod adresem (bez koperty) Główna Kwatera Harcerzy Warszawa Myśliwiecka 3/5. Jeżeli podpisy nie zmieszczą się na jednej karcie, należy przesłać dodatkowe.

d) Punktualnie o godz. 18-ej w dniu 10 lutego, kartę należy wrzucić do skrzynki pocztowej.

e) Zbiórkę zakończyć odśpiewaniem pieśni żeglarskich i morskich.

f) Pożądane jest zorganizowanie w tym czasie małej wystawy prac drużyny i t. p.

g) Na zbiórkę należy zaprosić rodziców, członków K. P. H., kolegów szkolnych i t. p. w ten sposób uroczystość apelu odbędzie się w szerszym kręgu. Hufce mogą organizować wspólną uroczystość. Karty w tym wyadku należy wysłać do każdej drużyny, biorącej udział z osobna, zaznaczając, że uroczystość odbyła się wspólnie. Rozkaz niniejszy należy wywiesić na tablicy rozkazów.

Sprostowanie

W rozkazie N. Z. H. P. l. 17 z dnia 10.XII.1935 mylnie podano przydział ph. Pietrasa Jana zamiast „Chor. Wołyńska“ — winno być „Chor. Śląska“.

W rozkazie N. Z. H. P., l. 15 z dnia 15.XI.1935 podano „Grubę Franciszka“ — winno być „Orubę Franciszka“.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Podziękowanie Naczelnika

Wszystkim Druhom, którzy nadesłali mi życzenia świąteczne i Noworoczne składam serdeczne podziękowanie i wzajemnie życzę dużo powodzenia w pracy organizacyjnej i osobistej.

Czuwaj !

Naczelnik Harcerzy
hm. Antoni Olbromski

Dyskutujmy!

Sprawą grup dyskusyjnych, organizowanych w celu wykorzystania odczytów dyskusyjnych Polskiego Radja zainteresowało się wiele harcerzek i harcerzy. Podajemy więc dokładniejsze wiadomości. Grupy dyskusyjne powinny być nieliczne: od 3 — 20 osób. Pożądaniem jest, aby zbierały się te same osoby, „zgranie się“ ułatwi dyskusję. Nie jest to jednak konieczne. Kierownik dyskusji po wysłuchaniu odczytu i pytań prelegenta zagaja dyskusję; która powinna być żywa i zupełnie swobodna. Zadaniem kierownika jest tak poprowadzić dyskusję, aby każdy mógł się wypowiedzieć. Po skończonej dyskusji należy napisać sprawozdanie.

Nieobowiązujący schemat takiego sprawozdania:

- 1) dyskutowano nad następującymi pytaniami,
  - a) argumenty za tezą i argumenty przeciw,
- 2) w wyniku dyskusji zgodzono się na następujące stanowisko, albo wyłoniły się następujące stanowiska,
- 3) wyłoniły się następujące wątpliwości dotyczące tematu i zagadnienia do dyskusji.

Można podać ilość osób czy dyskusja była żywa i zaznaczyć że grupa była harcerska. Ma to duże znaczenie ponieważ chodzi o oświecenie zagadnień z punktu

widzenia harcerskiego. Polskie Radjo obiecało, że materiały dyskusyjne harcerskie i wyniki dyskusyj innych grup, będzie dawało Referatowi Radjowemu N. Z. H. P. w celu ogłoszenia w pismach harcerskich. Dowiadujemy się więc jak nasz głos wpłynął na wyniki dyskusyj.

Jak dotąd ustalono następujące terminy i tematy:

dnia 29.I. — „Młodzież mówi o sobie“ — dyskusja nieprzygotowana,

dnia 5.II. — „Dlaczego jestem tak niezadowolony“? — Jan Kuczawa,

dnia 12.II. — „Urok naszej prowincji“ — Stanisław Sumiński,

dnia 19.II. — „Kultura nie jest pochodną ilości złotych“ — Stanisława Kuszelewska - Rayska.

dnia 26.II. — „Czy warto wierzyć w postępek“ — Bohdan Suchodolski,

dnia 4.III. — „Człowiek i maszyna“ — Janusz Rakowski,

dnia 11.III. — „W obronie powieści tendencyjnej“ — Leon Kruczkowski,

dnia 25.III. — „Miejsce dla młodych“ — dyskusja nieprzygotowana.

Sprawozdanie należy przysyłać bezpośrednio do Polskiego Radja, Warszawa, ul. Plac Dąbrowskiego 3, Kierownicza p. Grocholska, Dział Odczytów Dyskusyjnych.

Sprostowania map wojskowych

Na zjeździe w sprawie gospodarki turystycznej w Karpatach, odbytym w Wiśle w maju 1935 r. uznano za bardzo pożądane, aby wobec nieustannej rewizji map wojskowych, członkowie towarzystw turystycznych i narciarskich o zauważonych błędach w rysunku mapy

lub w nomenklaturze zawiadamiali Wojskowy Instytut Geograficzny (Warszawa, ul. Wilcza 64).

Pozatem uznano za pożądane, aby towarzystwa turystyczne i narciarskie współdziałały z Wojskowym Instytutem Geograficznym przy usunięciu z map wojskowych niektórych błędnych nazw, które tam się dostały głównie jako pozostałość mylnej nomenklatury przejętej z dawnych map wojskowych państw zaborczych.

Wojskowy Instytut Geograficzny do współpracy z towarzystwami turystycznymi w tej dziedzinie przywiązuje wielką wagę.

Składki instruktorskie

Bardzo wielu instruktorów od chwili swego mianowania (patrz Wiadomości Urzędowe) nie wniosło dotychczas należnych opłat organizacyjnych, a mianowicie: wpisowe zł. 2.—, legitymacja zł. 2.—, składka roczna zł. 6.— (kwartalnie zł. 1.50).

Opłaty należy wpłacać na PKO 4160 Zw. Harc. Polskiego, Główna Kwatery Męska“.

Na powyższe konto należy wpłacać zaległe i bieżące składki instruktorskie, zaznaczając na blankiecie PKO cel wpłaty: np. „za legit.“, składki instr. i wpisowe. Notatki tej treści są bezpłatne.

Rejestracja pilotów

Powołując się na Wiadomości Urzędowe z grudnia 1935 r. w sprawie rejestracji pilotów szybowcowych, motorowych i balonowych przez drużyny — przypomina się o obowiązku sporządzania wykazu pilotów w trzech egzemplarzach i przesłania dwóch egzemplarzy do K. Ch. H. (jeden egzemplarz zostaje w aktach drużyny) do dnia 20 lutego 1936 r. K. Ch. H. nadesłał wykazy pilotów do Głównej Kwatery Harcerzy najpóźniej do dnia 28 lutego 1936 r.

Falszywy harcerz

Policja w Ropczycach aresztowała osobnika, który podawał się za harcerza z Wileńszczyzny, Zborowskiego, i pokazując album z licznymi dedykacjami dla harcerzy, podróżujących po Polsce, wyłudzał datki lub poprostu... kradł, co mu w rękę wpadło. Okazało się, że album ten był także skradziony. Osobnik ten przyznał się, że nie nazywa się Zborowski i że pochodzi z Katowic, poczem udało mu się zbiec z aresztu. Pościg nie dał narazie rezultatu.

Wydawnictwa nadesłane

Polski Kalendarz Narodowy na rok 1936

Wyd. Głównej Księgarni Cena 7,50.

Polski Kalendarz Narodowy poświęcony jest pierwszemu Marszałkowi Polski, Józefowi Piłsudskiemu. Każda strona kalendarza odtwarza w ilustracji scenę z życia lub podobizną Wodza Narodu, opatrzoną odpowiednio dobranym wyjątkiem z Jego pism, przemówień lub rozkazów. W ten sposób całość stanowi wartościowy album, obrazujący pasmo życia, wysiłków i czynów Wielkiego Marszałka..

Kalendarz o istotnie dużej wartości historycznej i pamiątkowej znaleźć się winien we wszystkich izbach harcerskich, wszystkich lokalach harcerskich.

Kalendarz „Iskier“ na rok 1936, Mała encyklopedia i notatnik, opracował Władysław Kopczewski. Rok XII. Wydawnictwo to nie potrzebuje reklamy. 12 lat nieprzerwanego istnienia świadczy wymownie o pożyteczności tego choć małego, ale nabrzmiałego treścią, pełnego wszelkich wiadomości niezbędnych w życiu każdego kulturalnego człowieka — notatnika. Bo prócz części encyklopedycznej, stałej, nieulegającej zasadniczo zmianie. Kalendarz zawiera szesć notatnikową, a w niej prócz kalendarzyka szereg bieżących wiadomości, co roku gruntownie sprawdzanych i uzupełnianych, ze szczególnem obszernem uwzględnieniem dziejów walk o niepodległość Polski oraz pierwszych lat po jej odzyskaniu. Kalendarz w tym roku poświęcono Marszałkowi J. Piłsudskiemu, dając na marginesach wybór Jego myśli.

Pomimo, że w zasadzie Kalendarz przeznaczony jest dla młodzieży, to jednak i dorosłym może oddać dość usługi, zwłaszcza przydatnym być może dla instruktora harcerskiego. Zebrany tu umiejętnie materiał może niejednokrotnie pomóc w pracy wychowawczej, służąc choćby do zainicjowania całego szeregu pogadek, czy gawęd z najrozmaitszych dziedzin życia.

Zwłaszcza, że niewielki format dogodny do noszenia nawet w kieszeni, umożliwia korzystanie zeń w każdej chwili.

Warto się weń obecnie zaopatrzyć, a na przyszłość pamiętać, że w okresie subskrypcji (mniej więcej w czasie sierpnia, września) kalendarz kosztuje o połowę taniej.

Odeszli na Wieczną Wartę!

Dnia 25 grudnia 1935 r. zmarł

hm. Kazimierz Zielonka

b. hufcowy w Piotrkowie. Zasłużony pracownik harcerski, w cichej codziennej pracy wnosił duże wartości ideowe i organizacyjne w szeregi podległych Mu jednostek harcerskich.

Cześć Jego pamięci!

Komenda Chor. Harcerzy
w Łodzi

Dnia 25 grudnia 1935 r. zmarł

ph. Wacław Gątkowski

drużynowy 15 W. D. H. im. Łukasińskiego.

Cześć Jego pamięci!

Komenda Chor. Harcerzy
w Warszawie

Kwartalnik „Harcerstwo”

Ostatni w roku ubiegłym czwarty numer „Harcerstwa” (Kwartalnika Naczelnictwa Z. H. P.) zamknął drugi rocznik tego pisma. Zachowując swą zasadniczą linię programową „Harcerstwo” starało się wysuwać zagadnienia, sięgające w dalszą przyszłość Związku, a jednocześnie bacznie obserwować jego życie bieżące. Nierzadko sięgało w przeszłość dla głębszego jej zrozumienia, czasem dla wyjaśnienia zjawisk obecnych.

Rocznik „Harcerstwa” nie wyczerpuje swej wartości wraz z zamknięciem roku. Stanowi jedną z cenniejszych, zbiorowo pisanych książek harcerskich. Dostarcza wartościowego materiału dla rozważań w gronach instruktorskich. Zawiera między innymi następujące artykuły:

Falkowska J.: Harcerstwo a chwila bieżąca,
dr. Wł. Szczygieł: Harcerstwo i szkoła (Nr. 1).

Zbigniew Trylski: Założenia programów harcerskich (Nr. 1).

dr. Michał Grażyński: Harcerstwo a bezrobocie młodzieży. (Nr. 3).

W zakresie zagadnień starszoharcerskich:

Marszałek L.: Starsze harcerstwo (Nr. 2), oraz

dr. L. Bar: Starsze Harcerstwo na front (Nr. 3).

Dział „Głosów — polemiki — przyczynków” daje obfity materiał dyskusyjny w sprawach nurtujących Związek, a dotąd nierozstrzygniętych.

„Kronika” obrazuje całokształt pracy Z. H. P. na terenie kraju i Polonji zagranicznej, oraz udział w życiu Skautingu Międzynarodowego.

Nr. 4, zamykający jubileuszowy rok Harcerstwa, został poświęcony w znacznej części próbom oceny dorobku złotowego. Zawiera ogólny artykuł syntetyczny, omówienie Harców Złotowych dha Łowińskiego i Zawrockiego, refleksje pozłotowe dhnj Lublinerówny, oraz szereg drobnych przyczynków.

W dziale polemiki zapoczątkował budzącą powszechne zainteresowanie — sprawę mniejszości narodowych w Harcerstwie.

Kwartalnik „Harcerstwo” winien być czytany przez wszystkich instruktorów i instruktorki, pragnących orjentować się w całokształcie życia Związku! Wi-

nien być prenumerowany przez drużyny instruktorskie, zespoły dawnych harcerzy i K. P. H.!

Administracja: Stowarzyszenie zarejestrowane „Na Tropie”, Katowice, ul. Szafranka

Nową książką, dla starszej młodzieży, starszego harcerstwa, instruktorów, jest książka hm. Józefa Sosnowskiego p. t.

»Służba harcerska«

Jest to zbiór gawęd ideologicznych, przejrzy-
stych, ujętych w ładną formę literacką.

Oto tytuły tematów gawęd: „Wiemy dokąd
zdążamy”, „Służymy Polsce”, „Jesteśmy karni”,
„Miłujemy przyrodę”, „Poszukujemy piękna”,
„Tworzymy kuźnice myśli i czynu harcerskiego”.
Po każdej gawędzie wymienione są tematy
do dyskusji w zastępie ♦ Cena książki tylko
1 zł. 20 gr. ♦ Skład Główny w Centralnej
Komisji Dostaw Harcerskich — Warszawa,
ul. Traugutta 2. Konto P. K. O. 536.

Jedynym aktualnym [podręcznikiem dla kie-
rowników pracy starszoharcerskiej jest książka
d-ha. hm. Tomasza Piskorskiego: p. t.

»Krag Starszoharcerski«

Realizacja hasła „uharczerzenia Społeczeństwa”
w dużej mierze zależy od rozwoju literatury
Starszoharcerskiej, w której książka hm.
Piskorskiego jest ważną, pierwszą pozycją.

Skład Główny C.K.D.H.

Warszawa, Traugutta 2.

Cena zł. 1.90

Najpiękniej wydaną i najtańszą (1zł. 90 gr.)
książką w literaturze harcerskiej jest książka
p. t.

»Miasto Młodości« będącą barwnym reportażem ze Złotu Jubileuszowego w Spale

Książka ożywi w Waszej pamięci wspomnienia ze Złotu
jest doskonałą lekturą osobistą oraz na zbiorce zastępu.
Zaopatrzyć się w nią winny biblioteczki drużyn! Zakupywać
i zamawiać można (dopóki zapasu starczy) w Centralnej
Komisji Dostaw Harcerskich, Warszawa, ul. Traugutta 2.

Prenumerata roczna 2 zł., numer pojedynczy 20 gr.

Wydawca: „Wiadomości Urzędowych”: Naczelnictwo Z. H. P. w osobie Mgr. Józefa SOSNOWSKIEGO

Redaktor: Mgr. JÓZEF SOSNOWSKI

Druk „LECH” Warszawa, Koszykowa 33